

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ75/2019

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 24^η Ιουλίου του έτους δύο χιλιάδες δέκα εννιά (2019) ημέρα Τετάρτη και ώρα 9:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύων:** Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος
- 2. Μέλη:** Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης
Δημήτριος Λουρίκας
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Μαρία Στυλιανίδη
Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγητής: Ευάγγελος Ιατρού, διπλ/χος ηλεκτρολόγος μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ (Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης)

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο εισηγητής κ. Ιατρού (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, κ. Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, καθώς και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης

Ερώτημα: Το με αρ. πρωτ. 43204/3676/30.5.2019 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **2985/31.5.2019**) έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως αυτός συμπληρώθηκε και διευκρινίσθηκε με τα με αρ. πρωτ. 48963/4324/19.6.2019 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **3374/21.6.2019**) και οικ. 55698/4978/9.7.2019 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **3708/10.7.2019**) έγγραφα του ιδίου.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011 για την προσφυγή του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης και για τεχνικούς λόγους, σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης προκειμένου για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών παραγωγής 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αναφέρονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014, εκτιμώμενης αξίας 93.762€ χωρίς ΦΠΑ και χρονικής διάρκειας σύμβασης από την υπογραφή της έως 30.9.2019

Με το με αρ. πρωτ. 43204/3676/30.5.2019 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2985/31.5.2019) έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως αυτός συμπληρώθηκε και διευκρινίσθηκε με τα με αρ. πρωτ. 48963/4324/19.6.2019 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3374/21.6.2019) και οικ. 55698/4978/9.7.2019 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3708/10.7.2019) έγγραφα του ιδίου, το εν λόγω Υπουργείο αιτήθηκε την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή), σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί λόγω κατεπείγουσας ανάγκης και για τεχνικούς λόγους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' και περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντίστοιχα, σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης για την ανάθεση - με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής - δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών παραγωγής 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων (smart tachograph cards), σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αναφέρονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014, εκτιμώμενης αξίας 93.762€ χωρίς ΦΠΑ και χρονικής διάρκειας σύμβασης από την υπογραφή της έως 30.9.2019, σε κάθε δε περίπτωση για το χρονικό διάστημα που απαιτείται έως ότου η αναθέτουσα αρχή καταστεί σε θέση να εκδίδει τέτοιου τύπου κάρτες με βάση τη σύμβαση που αναμένεται να συναφθεί δυνάμει του σχετικού, από 11.4.2019 διεξαχθέντος, ανοικτού (άνω των ορίων) ηλεκτρονικού διαγωνισμού.

Ο συγκεκριμένος διαγωνισμός τελεί - με βάση σχετική απόφαση της Α.Ε.Π.Π. - σε αναστολή μέχρι την έκδοση απόφασης της τελευταίας επί υποβληθείσας προδικαστικής διαγωνιζομένου κατά της από 27.5.2019 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με την οποία εγκρίθηκε το υπ' αριθμ. 1/21.5.2019 πρακτικό της οικείας επιτροπής διαγωνισμού επί του πρώτου σταδίου του ανωτέρω διαγωνισμού, το οποίο αφορά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών των ανωτέρω προσφερόντων.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Στο με αρ. πρωτ. 43204/3676/30.5.2019 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2985/31.5.2019) έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με θέμα "Άμεση προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση και πρόσκληση ενδιαφέροντος, για την έκδοση καρτών ευφυούς ταχογράφου", με το οποίο η αιτούσα αναθέτουσα αρχή συνυπέβαλε και τα κατωτέρω υπό στοιχείο (α) έως (στ) σχετικά, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"ΣΧΕΤ. : (α) Σύμβαση με ΑΔΑ: 6ΕΠΓ4653ΟΞ-ΔΓΚ

(β) Διακήρυξη 01/2019 ΑΔΑΜ: 19PROC004561008 2019-03-05

(γ) Επιστολή Ref. Ares(2019)2336652 - 02/04/2019 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

(δ) Email με Polish Security Printing Works SA μεταξύ 14-05-2019 και 22-05-2019

(ε) Προσφορά της Polish Security Printing Works SA από 22-05-2019

(στ) Το υπ' αριθ. οικ. 4304/2019 έγγραφο της Υπηρεσίας Υποστήριξης Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Αναφερόμενοι στο αντικείμενο του θέματος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1) Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 3821/85, ο οποίος τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) 2135/98 και τον Κανονισμό (ΕΚ) 1360/2002, όπως ισχύει (επίσης γνωστό σαν Τεχνικό Παράρτημα 1B), τα φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και τα επιβατικά άνω των εννέα (9) θέσεων που τέθηκαν σε κυκλοφορία στην Ε.Ε. από την 1^η Μαΐου 2006, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με Ψηφιακό Ταχογράφο (ΨΤ).

2) Με τον ν. 3534/2017 (Α' 40) και ειδικά με τις παρ. Α και Β του άρθρου 11, ορίστηκε το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (Υπ.Αν.Αν.Υ.Με.Δι.) - πλέον Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών - ως αρμόδια αρχή (Member State Authority) για την εφαρμογή του ΨΤ στην Ελλάδα, και η Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής - πλέον Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων - ως αρχή για την έκδοση των καρτών (CIA - Card Issuing Authority). Οι ρόλοι του Υπεύθυνου Προσωποποίησης Καρτών (CP - Card Personaliser) και της Εθνικής Αρχής Πιστοποίησης (MSCA – Member State Certificate Authority), η οποία εκδίδει τα προαναφερόμενα ψηφιακά πιστοποιητικά που αιτείται ο υπεύθυνος προσωποποίησης για να τα εισάγει στις κάρτες ET, ανατίθενται από το 2008 σε αναδόχους, μέσω διενέργειας ανοικτών διαγωνισμών.

3) Μετά από ανοικτή ηλεκτρονική διαδικασία υπεγράφη η (α) σχετική σύμβαση, με ημερομηνία έναρξης την 22-7-2016 και με διάρκεια τέσσερα (4) έτη, εκτός εάν ο προϋπολογισμός του έργου (1.000.000,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.) εξαντλούνταν νωρίτερα, με μονομερές δικαίωμα του Υπ.Υ.Με. για επέκταση για ένα (1) ακόμη έτος, εντός όμως του προϋπολογισμού του έργου.

4) Το Υπουργείο μας μερίμνησε από το 2016 για τη μετάβαση από τον ψηφιακό στον ευφυή ταχογράφο όσον αφορά την παραγωγή καρτών, συμπεριλαμβάνοντας στην εν λόγω σύμβαση την κάτωθι πρόβλεψη: «Στην περίπτωση που, κατά τη διάρκεια της Σύμβασης, η κάρτα που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Σύμβασης διαφοροποιηθεί ή τροποποιηθεί ως προς τα χαρακτηριστικά που επηρεάζουν ή σχετίζονται με την έγκριση τύπου της εν λόγω κάρτας, είτε αυτά διαφοροποιηθούν ή τροποποιηθούν λόγω εισαγωγής νεότερης τεχνολογίας, είτε λόγω αλλαγής της νομοθεσίας είτε για οποιοδήποτε άλλο λόγο, ο Ανάδοχος, με δικά του έξοδα και διευθετήσεις, θα εξασφαλίσει, θα φροντίσει ώστε να εξασφαλιστεί πιστοποιητικό έγκρισης για τον νέο τύπο καρτών που θα χρησιμοποιείται. Η έγκριση τύπου πρέπει να εξασφαλίζεται πριν η νέα κάρτα αντικαταστήσει την παλαιότερη».

5) Λόγω όμως μεγαλύτερης παραγωγής καρτών ΨΤ από την αναμενόμενη, η (α) σχετική έχει λήξει καθότι εξαντλήθηκε ο προϋπολογισμός του έργου, λόγω απρόβλεπτου γεγονότος. Ειδικότερα, λόγω της προκήρυξης 3Κ του ΑΣΕΠ για πρόσληψη οδηγών (που πρέπει να έχουν κάρτα ψηφιακού ταχογράφου) σε Δήμους, υπήρξε μία ιδιαίτερα αυξημένη ζήτηση για κάρτες ΨΤ κατά το Δ' εξάμηνο της σύμβασης, το οποίο ήταν αδύνατο να προβλεφθεί από την Αναθέτουσα Αρχή. Τα πλήθη καρτών ΨΤ που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της (α) σχετικής εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα, σε αντιπαραβολή με τα πλήθη καρτών που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της προηγούμενης από αυτήν σύμβασης του 2013 με ΑΔΑ: ΒΛΩΧ1-8Κ9:

	Σύμβαση 2013	κάρτες		Σύμβαση 2016	κάρτες
Α' εξάμηνο	ΣΕΠ 2013 - ΦΕΒ 2014	5.926	Α' εξάμηνο	22/7/2016 - 31/1/2017	7.365
Β' εξάμηνο	ΜΑΡ 2014 - ΑΥΓ 2014	6.718	Β' εξάμηνο	1/2/2017 - 31/7/2017	6.845

Γ' εξάμηνο	ΣΕΠ 2014 - ΦΕΒ 2015	5.357	Γ' εξάμηνο	1/8/2017 - 31/1/2018	7.404
Δ' εξάμηνο	ΜΑΡ 2015 - ΑΥΓ 2015	5.792	Δ' εξάμηνο	1/2/2018 - 31/7/2018	11.749
Ε' εξάμηνο	ΣΕΠ 2015 - ΦΕΒ 2016	5.515	Ε' εξάμηνο	1/8/2018 - 31/1/2019	9.017
ΣΤ' εξάμηνο	ΜΑΡ 2016 - ΑΥΓ 2016	2.682	ΣΤ' εξάμηνο	1/2/2019 - 24/5/2019	6.545

6) Όπως προκύπτει από τους παραπάνω πίνακες ακόμα και μετά το Δ' εξάμηνο της (α) σχετικής, η παραγωγή καρτών δεν επανήλθε στα συνηθισμένα επίπεδα, αλλά παρέμεινε αυξημένη, γεγονός που δεν μπορούσε να προβλεφθεί. Μόλις διαπιστώθηκε η εν λόγω απότομη και απρόβλεπτη αύξηση της ζήτησης για κάρτες ΨΤ, η οποία φαινόταν ότι θα είχε και ως αποτέλεσμα την εξάντληση του προϋπολογισμού του έργου νωρίτερα από το αναμενόμενο, συντάχθηκαν τεχνικές προδιαγραφές και έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες για τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού για την παραγωγή καρτών ΕΤ. Δεδομένου όμως του χρόνου που απαιτείται για προκήρυξη και διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού, η (β) σχετική προκήρυξη δεν ήταν δυνατό να δημοσιευτεί νωρίτερα από την 5-3-2019, δεδομένου ότι ο εν λόγω διαγωνισμός αφορούσε παραγωγή καρτών ευφυούς ταχογράφου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και με τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει.

7) Επισημαίνουμε ότι, τα προαναφερόμενα είδη οχημάτων που τίθενται σε κυκλοφορία στην Ε.Ε. από την 15η Ιουνίου 2019 πρέπει να είναι εξοπλισμένα με Ευφυή Ταχογράφο (ΕΤ), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και με τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει. Ο ΕΤ καταγράφει το σύνολο των δραστηριοτήτων του οδηγού, όπως τις ώρες εργασίας του, καθώς και τις υπερβάσεις ταχύτητας, με τρόπο που εγγυάται την προστασία των δεδομένων. Ο στόχος είναι μέσω του ΕΤ να διευκολυνθεί ο έλεγχος των οδηγών για την τήρηση του ωραρίου εργασίας τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

8) Η λειτουργία του Ευφυούς Ταχογράφου (ΕΤ) βασίζεται σε τέσσερα (4) είδη έξυπνων καρτών (smart cards) που επιτρέπουν διαφορετικές λειτουργίες:

- Κάρτα οδηγού: Κάθε οδηγός οχήματος που είναι εξοπλισμένο με ΨΤ/ΕΤ, υποχρεούται να κατέχει μια κάρτα οδηγού που θα την εισάγει στον ΨΤ/ΕΤ του οχήματος, για όλη την διάρκεια της εργασίας του. Οι δραστηριότητες του οδηγού καταγράφονται τόσο στην κάρτα του, όσο και στη συσκευή του ΨΤ/ΕΤ.
- Κάρτα εταιρίας: Η κάρτα εταιρίας δίνει στον ιδιοκτήτη οχημάτων εξοπλισμένων με ΨΤ/ΕΤ πρόσβαση σε πληροφορίες που έχουν καταγραφεί από τον ΨΤ/ΕΤ.
- Κάρτα συνεργείου: Η κάρτα συνεργείου επιτρέπει στον τεχνικό του συνεργείου την τροποποίηση παραμέτρων του ΨΤ/ΕΤ. Για μεγαλύτερη ασφάλεια συνοδεύεται από έναν κωδικό PIN.
- Κάρτα ελέγχου: Η κάρτα ελέγχου δίνει στα σώματα ελέγχου πρόσβαση σε δεδομένα που έχει καταγράψει ο ΨΤ/ΕΤ.

9) Η έκδοση καρτών αποτελεί το κλειδί για την λειτουργία του συστήματος του ψηφιακού / ευφυούς ταχογράφου. Η διαδικασία της έκδοσης καρτών εγγυάται την ασφάλεια του όλου συστήματος. Για τον λόγο αυτό κάθε κάρτα περιέχει ψηφιακό πιστοποιητικό αναγνωρίσιμο από τις συσκευές του ΨΤ/ΕΤ. Από την 15η Ιουνίου 2019, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και με τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει, δεν θα εκδίδονται πλέον κάρτες ΨΤ και τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να εκδίδουν μόνο κάρτες ΕΤ.

10) Η (β) σχετική, λόγω της ιδιαιτερότητας και της πολυπλοκότητας που σχετίζονται με τη φύση της υπηρεσίας της παραγωγής καρτών ΕΤ, δεν ήταν δυνατό να ορίσει άμεση έναρξη της παραγωγής καρτών με την υπογραφή της σύμβασης, καθότι κανένας CP στην Ευρώπη δε διαθέτει ήδη έγκριση τύπου για

ελληνικές κάρτες ET, αλλά το αργότερο σε ενενήντα (90) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Επιπρόσθετα, ο προαναφερόμενος χρόνος απαιτείται και για τη διασύνδεση του μηχανογραφικού συστήματος της CIA με αυτό του νέου CP καθότι ακόμα και ο υφιστάμενος υπεργολάβος του αναδόχου της (α) σχετικής, ο οποίος είναι ο μόνος στην Ευρώπη με τον οποίο έχει υλοποιηθεί η εν λόγω διασύνδεση, αποφάσισε να μην αναβαθμίσει τις υποδομές του ώστε να υποστηρίξει την έκδοση καρτών ET. Το γεγονός αυτό, ότι δηλαδή οι φορείς στην Ευρώπη που μπορούν να αναλάβουν το ρόλο του CP είναι ελάχιστοι, αποδεικνύει την ιδιαιτερότητα και την πολυπλοκότητα που σχετίζονται με τη φύση της υπηρεσίας της παραγωγής καρτών ET. Η Αναθέτουσα Αρχή πάντως, σε μια προσπάθεια να συμπίσει τους χρόνους που απαιτούνται για την παραγωγή καρτών ET, προέβλεψε στη (β) σχετική ότι η βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς βαθμολογείται με το μέγιστο των 120 βαθμών αν η έναρξη παραγωγής καρτών μπορεί να γίνει από κάποιον Ανάδοχο σε 60 ή λιγότερες ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Σημειώνεται ότι στις δύο (2) εγκριθείσες προσφορές από τις τρεις (3) συνολικά που κατατέθηκαν, οι χρόνοι έναρξης παραγωγής καρτών ET που προσφέρονται είναι 59 και 73 ημέρες αντίστοιχα.

11) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αντιλαμβανόμενη τις δυσκολίες συμμόρφωσης με την προθεσμία της 15ης Ιουνίου 2019 που αντιμετωπίζουν έξι (6) κράτη - μέλη, συμπεριλαμβανομένης και της Χώρας μας, εξέδωσε τη (γ) σχετική, με την οποία ενημέρωσε ότι βρήκε ως προσωρινή λύση, βασιζόμενη στο άρθρο 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 165/2014, τη δυνατότητα έκδοσης καρτών μέσω άλλης χώρας -μέλους. Στο πλαίσιο αυτό, η ελληνική CIA ξεκίνησε επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με CIA άλλων κρατών μελών που έχουν λάβει έγκριση τύπου και ψηφιακά κλειδιά για την έκδοση ψηφιακών πιστοποιητικών. Στην έκκληση αυτή για συνδρομή ανταποκρίθηκε θετικά η πολωνική CIA, όπως αναλυτικά φαίνεται στο (δ) σχετικό, η οποία, αφού ρυθμίστηκαν τα τεχνικά ζητήματα, απέστειλε την (ε) σχετική προσφορά.

Σύμφωνα με την προσφορά αυτή, το κόστος για παραγωγή 6.000 καρτών ET έως 30-9-2019 δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000 € μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., όπως αναλυτικά εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα με μία ενδεικτική κατανομή των καρτών στα διάφορα είδη:

	Τιμή/Κάρτα	Πλήθος Καρτών	Κόστος
Κάρτα Ελέγχου	8,17 + Προσωποποίηση κάρτας 9,50 €	50	883,50 €
Κάρτα Συνεργείου	5,73 € + Προσωποποίηση κάρτας 9,50 €	100	1.523,00 €
Κάρτα Εταιρείας	5,68 € + Προσωποποίηση κάρτας 9,50 €	200	3.036,00 €
Κάρτα Οδηγού	3,53 € + Προσωποποίηση κάρτας 9,50 €	5.650	73.619,50 €
Συνολικό κόστος καρτών		6.000	79.062,00 €
Κόστος Υλοποίησης Υπηρεσίας	14.700,00 €		
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			93.762,00 €

12) Συνοψίζοντας και δεδομένου ότι:

- i. παρά τις ενέργειες της Αναθέτουσας Αρχής και το σχεδιασμό για συμμόρφωση με την προθεσμία της 15^{ης} Ιουνίου 2019, ο οποίος ξεκίνησε από το 2016, οι διαδικασίες για τη διενέργεια διαγωνισμού δεν ήταν δυνατόν να αρχίσουν νωρίτερα, καθότι η αδυναμία συμμόρφωσης οφείλεται στην ιδιαίτερα απότομη αύξηση της ζήτησης για κάρτες ET, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα αυτή να προβλεφθεί.
- ii. αδυναμία έκδοσης καρτών ET, εκτός των πιθανών κυρώσεων που ενδεχομένως επιβληθούν στη χώρα, θα έχει και άλλες δυσμενέστερες συνέπειες, και συγκεκριμένα:
- iii. επαγγελματίες οδηγοί που θα χρειαστούν ανανέωση της κάρτας τους, λόγω λήξης της προηγούμενης, θα υποστούν απώλεια εργασίας ή ημερομίσθιων, με αποτέλεσμα τις εντονότερες αντιδράσεις τους, καθότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση (δηλαδή άλλη CIA) για την έκδοση καρτών ET σε πολίτες με μόνιμη κατοικία την Ελλάδα.
- iv. καινούρια φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και τα επιβατικά άνω των 9 θέσεων που έχουν ήδη εισαχθεί ή θα εισαχθούν και φέρουν εκ κατασκευής ET, δεν μπορούν να ενεργοποιηθούν καθότι για αυτό απαιτείται κάρτα συνεργείου, με αποτέλεσμα να αναγκάζονται να παραμένουν στις αντιπροσωπίες των εισαγωγών.
- v. η έκδοση καρτών ευφυούς ταχογράφου είναι μία ιδιαίτερα εξειδικευμένη υπηρεσία και η (ε) σχετική προσφορά είναι η μόνη λύση για συμμόρφωση με την προθεσμία της 15^{ης} Ιουνίου 2019 που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 165/2014.

παρακαλούμε την έγκρισή σας και τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής σας για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης του θέματος, προσωρινά και για διάστημα 3,5 μηνών, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Επισημαίνουμε ότι στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και της σχετικής σύμβασης θα τεθεί όρος ότι η σύμβαση λύεται αζημίως για το Δημόσιο, σε περίπτωση που στη διάρκεια της εν λόγω σύμβασης περατωθεί ο εν εξελίξει διενεργούμενος ηλεκτρονικός διαγωνισμός. [...]"

2. Με το με α.π. 2985/11.6.2019 έγγραφο της Αρχής ζητήθηκε από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή αφενός η αναγκαία συμπλήρωση του υποβληθέντος φακέλου του εξεταζόμενου αιτήματος με το σχέδιο απόφασης για την έγκριση της προσφυγής της στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης αφετέρου η παροχή διευκρινίσεων ως προς τον τρόπο εκτίμησης των αναγκών της αιτούσας σε ψηφιακές και ευφυείς κάρτες ταχογράφου οχημάτων καθώς και προς τεκμηρίωση ορισμένων εκ των προβαλλομένων ισχυρισμών της και, πιο συγκεκριμένα, αυτών που αφορούν: α) στην αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της επικαλούμενης απρόβλεπτης κατάστασης και της προς κάλυψη κατεπείγουσας ανάγκης, β) στο ότι η διάρκεια της αιτούμενης σύμβασης είναι στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου και γ) στο ότι η επικαλούμενη κατάσταση για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν απορρέει από δική της ευθύνη.

Συναφώς, με το με α.π. 48963/4324/19.6.2019 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3374/21.6.2019) έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, η αιτούσα υπέβαλε τις ζητούμενες επί των ανωτέρω ζητημάτων διευκρινίσεις της, με το δε με α.π. οικ. 55698/4978/9.7.2019 έγγραφό της υπέβαλλε, σε μεταγενέστερη φάση, το φάκελο των επικαλουμένων στο ανωτέρω έγγραφό της εγγράφων και στοιχείων καθώς και το ζητούμενο σχέδιο απόφασης για την έγκριση της προσφυγής της στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης, το οποίο θα αποτελέσει και την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη συμμετοχή των οικονομικών φορέων στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

2.1 Ειδικότερα, στο με α.π. 48963/4324/19.6.2019 έγγραφο της αιτούσας αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"B. ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ (ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Γ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 32 ΤΟΥ Ν. 4412/2016)

- Όπως προκύπτει και από τους πίνακες με τα πλήθη καρτών που εκδόθηκαν στο πλαίσιο των συμβάσεων ετών 2013 και 2016 στη σελίδα 2 του 1. σχετικού [σσ: πρόκειται για το με α.π.

43204/3676/30.5.2019 εξεταζόμενο αίτημα], κατά την εξάμηνη περίοδο από 1-2-2018 έως 31-7-2018 παράχθηκε σχεδόν διπλάσια ζήτηση καρτών σε σχέση με όλες τις άλλες περιόδους από το 2013 και μετά. Η αυξημένη αυτή ζήτηση οφείλεται στην έκδοση της προκήρυξης 3Κ/2018 του Α.Σ.Ε.Π. για πρόσληψη στους Δήμους υπαλλήλων ειδικότητας Δ.Ε οδηγών με απαραίτητο πρόσθετο προσόν την κάρτα ψηφιακού ταχογράφου οδηγού (κωδ. 059). Συνεπώς όσοι ενδιαφέρονταν να συμμετέχουν στον εν λόγω διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. έπρεπε να διαθέτουν κάρτα ψηφιακού ταχογράφου. Η θέση αυτή της Υπηρεσίας μας βασίζεται στο γεγονός ότι η αύξηση της ζήτησης για κάρτες ψηφιακού ταχογράφου συμπίπτει χρονικά με τις ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων για τον εν λόγω διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π.

- Η από 22-7-2016 σύμβαση αφορούσε 48.905 κάρτες (1.000.000,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., με κόστος ανά κάρτα 16,49 € μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.). Με βάση το ρυθμό παραγωγής καρτών της προηγούμενης σύμβασης και τον αρχικό ρυθμό παραγωγής καρτών αυτής της σύμβασης, ο οποίος ήταν περίπου 7.000 κάρτες ανά εξάμηνο, η εκτίμηση του Υπουργείου ήταν ότι η σύμβαση αυτή θα διαρκούσε περίπου 3,5 έτη, ήτοι ως τα τέλη του 2019. Η απρόβλεπτη όμως αύξηση της ζήτησης μείωσε την εκτιμώμενη διάρκεια της σύμβασης κατά περίπου 6 μήνες.
- Η από 22-7-2016 σύμβαση αφορούσε παραγωγή καρτών ψηφιακού και ευφυούς ταχογράφου, καθότι ο ευφυής ταχογράφος είναι η τεχνολογική εξέλιξη του ψηφιακού ταχογράφου και όπως αναφέρεται στο αρχικό έγγραφο μας υπήρχε ο αντίστοιχος όρος στη σύμβαση για μετάβαση του αναδόχου σε κάρτες ευφυούς ταχογράφου με το ίδιο κόστος. Συνεπώς, αν δεν υπήρχε η προαναφερόμενη απρόβλεπτη αύξηση, η από 22-7-2016 σύμβαση, η οποία ολοκληρώθηκε στις 7-6-2019 λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού (εκκρεμεί η αποστολή του τελευταίου τιμολογίου από τον Ανάδοχο και το πρακτικό παραλαβής της Επιτροπής για το τελευταίο εξάμηνο), υπολογίζεται ότι θα κάλυπτε τις ανάγκες του Υπουργείου έως τα τέλη 2019. Ως εκ τούτου δεν θα υπήρχε αδυναμία έκδοσης καρτών (ευφυούς πλέον) ταχογράφου έως την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει από την από 5-3-2019 διακήρυξη.
- Η προβλεπόμενη διάρκεια της αιτούμενης σύμβασης, η οποία θα έχει διάρκεια τρεις (3) μήνες από την υπογραφή της ή μέχρι την εξάντληση 6.000 καρτών είναι στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, δεδομένου του χρόνου που προβλέπεται από την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει από την από 5-3-2019 διακήρυξη για την έναρξη παραγωγής καρτών. Σε κάθε περίπτωση, η αιτούμενη σύμβαση αποτελεί η προσωρινή λύση να πρέπει να περιοριστεί αυστηρώς στο χρονικό διάστημα που το Υπουργείο δεν είναι τεχνικά έτοιμο να εκδίδει κάρτες.
- Η Υπηρεσίας Υποστήριξης Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων, ως αρχή έκδοσης καρτών ψηφιακού / ευφυούς ταχογράφου, βάσει και της εμπειρίας της ως προς τους χρόνους που απαιτούνται από τους προηγούμενους ανοικτούς διαγωνισμούς του 2013 και του 2016, προγραμματίζε να ξεκινήσει τη συγγραφή τεχνικών προδιαγραφών περίπου 1,5 έτος πριν την εκτιμώμενη λήξη της σύμβασης του 2016. Όπως όμως προαναφέρθηκε, η απρόβλεπτη αύξηση της ζήτησης, κατά τη χρονική στιγμή που παρουσιάστηκε, δεν άφησε περιθώρια αμεσότερης αντίδρασης. Η σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2018, μόλις έγινε αντιληπτή η απρόβλεπτη αύξηση της ζήτησης καρτών ταχογράφου. Οι τεχνικές προδιαγραφές τελικώς εστάλησαν μαζί με το αντίστοιχο αίτημα στην Αναθέτουσα αρχή με το με αρ. πρωτ. οικ. 7769/7-8-2018 έγγραφο της Υπηρεσίας Υποστήριξης Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων και επικαιροποιήθηκαν / βελτιώθηκαν με τα υπ' οικ. 11002/28-11-2018 και οικ. 11488/14-12-2018 έγγραφα.

Προς τεκμηρίωση του γεγονότος ότι δεν υπήρξε ολιγωρία της Αναθέτουσας Αρχής αλλά οι προαναφερόμενοι χρόνοι είναι οι αντικειμενικά απαιτούμενοι χρόνοι για τέτοιου είδους διαγωνισμούς, σας αναφέρουμε ότι οι προαναφερόμενοι χρόνοι είναι αντίστοιχοι εκείνων που απαιτήθηκαν για τη σύμβαση του 2016. Συγκεκριμένα για τη σύμβαση του 2016 η συγγραφή των τεχνικών προδιαγραφών

ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2015 και τελικώς εστάλησαν μαζί με το αντίστοιχο αίτημα στην Αναθέτουσα αρχή με το με αρ. πρωτ. οικ. 3347/06-05-2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Ανάπτυξης, Συντήρησης και Λειτουργίας Εφαρμογών. Η διακήρυξη 1/2016 (ΑΔΑ: ΩΗΣΡ4653ΟΞ-6Η1) δημοσιεύτηκε στις 3-2-2016 και η σύμβαση υπεγράφη στις 22-7-2016.

Ο τρόπος εκτίμησης των αναγκών σε κάρτες βασίζεται στα ιστορικά στοιχεία παραγωγής καρτών ψηφιακού ταχογράφου, με μεγαλύτερη βαρύτητα στα πιο πρόσφατα ιστορικά στοιχεία απ' όπου γίνεται προσπάθεια να υπολογιστεί ο ρυθμός μεταβολής. Αναφορικά με την από 22-7-2016 σύμβαση, η οποία όπως προαναφέρθηκε ολοκληρώθηκε στις 7-6-2019 λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού, παραθέτουμε τα τελικά στοιχεία:

	Σύμβαση 2016	Κάρτες
1ο εξάμηνο	22/7/2016 - 31/1/2017	7.365
2ο εξάμηνο	1/2/2017 - 31/7/2017	6.845
3ο εξάμηνο	1/8/2017 - 31/1/2018	7.404
4ο εξάμηνο	1/2/2018 - 31/7/2018	11.749
5ο εξάμηνο	1/8/2018 - 31/1/2019	9.017
6ο εξάμηνο	1/2/2019 - 24/5/2019	6.541

Αναφορικά με την από 5-3-2019 διακήρυξη, η χρονική διάρκεια των 24 μηνών εκτιμήθηκε βάσει παραγωγής περίπου 1.200 καρτών ανά μήνα, χωρίς όμως να έχουμε στη διάθεσή μας κανένα στοιχείο ως προς το κόστος, παρά μόνο λαμβάνοντας υπόψη προφορικές πληροφορίες από τον Ανάδοχο της από 22-7-2016 σύμβασης για αρκετά αυξημένο κόστος ανά κάρτα λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης του ευφυούς ταχογράφου.”

2.2 Περαιτέρω, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο ανωτέρω υποβληθέν σχέδιο απόφασης για την έγκριση της προσφυγής της αιτούσας στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης, και ειδικότερα σύμφωνα με τα σχετικώς διαλαμβανόμενα στο Παράρτημα αυτού υπό τον τίτλο “Τεχνικές προδιαγραφές του έργου”, το αντικείμενο της εξεταζόμενης σύμβασης έχει ως εξής:

“1. Αντικείμενο του Έργου

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 3821/85, ο οποίος τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) 2135/98, τον Κανονισμό (ΕΚ) 1360/2002, όπως ισχύει (επίσης γνωστό σαν Τεχνικό Παράρτημα 1B), τα φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και τα επιβατικά άνω των 9 θέσεων που τέθηκαν σε κυκλοφορία στην Ε.Ε. από την 1η Μαΐου 2006, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με Ψηφιακό Ταχογράφο (ΨΤ). Τα προαναφερόμενα είδη οχημάτων που τίθενται σε κυκλοφορία στην Ε.Ε. από την 15η Ιουνίου 2019 πρέπει να είναι εξοπλισμένα με Ευφυή Ταχογράφο (ΕΤ), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 με τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει. Ο ΕΤ καταγράφει το σύνολο των δραστηριοτήτων του οδηγού, όπως τις ώρες εργασίας του, καθώς και τις υπερβάσεις ταχύτητας, με τρόπο που εγγυάται την προστασία των δεδομένων. Ο στόχος είναι μέσω του ΕΤ να διευκολυνθεί ο έλεγχος των οδηγών για την τήρηση του ωραρίου εργασίας τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Με τον υπ. αριθμ. 3534/07 νόμο (ΦΕΚ Α 40/23-02-2007 - παρ. Α και Β του άρθρου 11) ορίστηκε το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (Υπ.Αν.Αν.Υ.Με.Δι.) – πλέον Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών – ως αρμόδια αρχή (Member State Authority) για την

εφαρμογή του ΨΤ στην Ελλάδα, και η Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής – πλέον Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων – ως αρχή για την έκδοση των καρτών (CIA - Card Issuing Authority). [...]

Η λειτουργία του Ευφυούς Ταχογράφου (ET) βασίζεται σε τέσσερα είδη έξυπνων καρτών (smart cards) που επιτρέπουν διαφορετικές λειτουργίες:

- **Κάρτα οδηγού:** Κάθε οδηγός οχήματος που είναι εξοπλισμένο με ΨΤ/ET, υποχρεούται να κατέχει μια κάρτα οδηγού που θα την εισάγει στον ΨΤ/ET του οχήματος, για όλη την διάρκεια της εργασίας του. Οι δραστηριότητες του οδηγού καταγράφονται τόσο στην κάρτα του, όσο και στη συσκευή του ΨΤ/ET.
- **Κάρτα εταιρίας:** Η κάρτα εταιρίας δίνει στον ιδιοκτήτη οχημάτων εξοπλισμένων με ΨΤ/ET πρόσβαση σε πληροφορίες που έχουν καταγραφεί από τον ΨΤ/ET.
- **Κάρτα συνεργείου:** Η κάρτα συνεργείου επιτρέπει στον τεχνικό του συνεργείου την τροποποίηση παραμέτρων του ΨΤ/ET. Για μεγαλύτερη ασφάλεια συνοδεύεται από έναν κωδικό PIN.
- **Κάρτα ελέγχου:** Η κάρτα ελέγχου δίνει στα σώματα ελέγχου πρόσβαση σε δεδομένα που έχει καταγράψει ο ΨΤ/ET.

Η έκδοση καρτών αποτελεί το κλειδί για την λειτουργία του συστήματος του ψηφιακού / ευφυούς ταχογράφου. Η διαδικασία της έκδοσης καρτών εγγυάται την ασφάλεια του όλου συστήματος. Για τον λόγο αυτό κάθε κάρτα περιέχει ψηφιακό πιστοποιητικό αναγνωρίσιμο από τις συσκευές του ΨΤ/ET, ενώ οι έλεγχοι κατά την έκδοση διασφαλίζουν μεταξύ άλλων τη μοναδικότητα των καρτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο (Tachonet). Στην παρούσα φάση το Υπουργείο διαθέτει πληροφοριακό σύστημα για την ηλεκτρονική υποβολή και διαχείριση των αιτήσεων για έκδοση καρτών, και επιθυμεί ο Ανάδοχος να παρέχει κατά τη διάρκεια της σύμβασης, ως υπηρεσία, την έκδοση καρτών ET.

Συγκεκριμένα, **ο Ανάδοχος πρόκειται να προσφέρει τις ακόλουθες υπηρεσίες:**

- Κάρτες Ευφυούς Ταχογράφου οι οποίες θα είναι σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσης.
- Υπηρεσία παραγωγής καρτών ET. Ο Ανάδοχος ή κάποιος από τους υπεργολάβους του θα αναλάβουν τον ρόλο του MSCA (Member State Certification Authority) και τον ρόλο του CP (Card Personalization organization), όπως αυτοί ορίζονται από την Ε.Ε. και αναλύονται στην §0 «
-
- 3. Φυσικό **Αντικείμενο Έργου**» της παρούσης. Πιο συγκεκριμένα:
  - Δημιουργία ψηφιακών πιστοποιητικών για τις κάρτες ET. Ο Ανάδοχος πρέπει να διαθέτει κατάλληλο σύστημα παραγωγής & αποθήκευσης ψηφιακών κλειδιών και ψηφιακών πιστοποιητικών για εισαγωγή στις κάρτες ET. Επίσης θα συνεργάζεται με το Υπουργείο στη διαδικασία παράδοσης των Ελληνικών ψηφιακών κλειδιών από την Ε.Ε.
  - Προσωποποίηση και εκτύπωση καρτών ET, σύμφωνα με προηγούμενη συνεννόηση με το Υπουργείο σχετικά με την εμφάνιση των καρτών.
  - Αποστολή των έτοιμων προς χρήση καρτών ET στο Υπουργείο μέσα σε χωριστούς φακέλους με τη διεύθυνση του δικαιούχου.
  - Δημιουργία αριθμού PIN για τις κάρτες συνεργείου, και αποστολή στο Υπουργείο μέσα σε ξεχωριστούς φακέλους με τη διεύθυνση του δικαιούχου.

[...]

2.1.5 Εγκρίσεις Τύπου Καρτών ΨΤ

Βάσει του Κοινοτικού Κανονισμού 1360/2002, έγκριση Τύπου δίνεται από τον Αρμόδιο Οργανισμό Πιστοποίησης του Κράτους Μέλους (Type Approval Authority) που εκδίδει τους τέσσερις τύπους καρτών στους αιτούντες. Στην περίπτωση της χώρας μας δεν διαθέτουμε τον ανάλογο οργανισμό

πιστοποίησης, οπότε χρησιμοποιήθηκε η ΚΒΑ που είναι Γερμανικός Οργανισμός Πιστοποίησης για κάθε προαπαιτούμενο στάδιο πιστοποίησης.

Στην σύμβαση 3/2008, ο χρόνος που απαιτήθηκε ήταν περίπου 3 μήνες για την χρονική περίοδο 07/2008 έως 10/2008 με την ακόλουθη σειρά

1. *Security Certification* (E.K 1360/2002 σημείο 274) – Η τεκμηρίωση και η επικαιροποίηση των διαδικασιών είχε διάρκεια 4 εβδομάδες.
2. *Functional Certification* (E.K 1360/2002 σημείο 275) – Ο Γερμανικός Οργανισμός Πιστοποίησης (ΚΒΑ) εκτέλεσε δοκιμές για τρεις εβδομάδες.
3. *Interoperability Certification* (E.K 1360/2002 σημείο 278) – Για να εκτελεστεί η συγκεκριμένη διαδικασία είχαν ολοκληρωθεί στα στάδια (1) & (2) και η διάρκεια εκτέλεσής ήταν 3 εβδομάδες.
4. *Type Approval Certification* (E.K 1360/2002 σημείο 288): Η τελική έγκριση τύπου είχε δοθεί από την ΚΒΑ εφόσον είχε λάβει όλα τα προαναφερθέντα πιστοποιητικά. Η διάρκεια της συγκεκριμένης διαδικασίας ήταν 1 εβδομάδα.

[...]

3. Φυσικό Αντικείμενο Έργου

3.1 Γενικά. Το αντικείμενο του έργου είναι η παραγωγή καρτών ευφυούς ταχογράφου σύμφωνα με τις αναλυτικές προδιαγραφές που αναφέρονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Γ – ANNEX I C), όπως ισχύει.

3.2 Χαρακτηριστικά της Διαδικασίας Έκδοσης Καρτών ΕΤ.

Οι Υποψήφιοι Ανάδοχοι ενθαρρύνονται να εντοπίσουν τυχόν αδυναμίες ή/και παραλήψεις της περιγραφόμενης διαδικασίας, αναλύοντας στην τεχνική τους προσφορά τον τρόπο με τον οποίο η προσφερόμενη από αυτούς λύση αίρει τις όποιες αδυναμίες της παρούσης.

3.2.1 Εμπλεκόμενοι στην έκδοση καρτών.

Σύμφωνα με τα σχετικά έγγραφα της Ε.Ε., στην έκδοση καρτών υπάρχουν οι εξής διακριτοί ρόλοι:

- *MSA – Member State Authority*. Είναι η υπεύθυνη Αρχή για τη συνολική διαδικασία της έκδοσης καρτών ψηφιακού / ευφυούς ταχογράφου. Υποδεικνύει τις υπόλοιπες Αρχές: CIA, MSCA, και CP (βλ. ακολούθως). Το ρόλο αυτό θα έχει το Υπουργείο.
- *CIA – Card Issuing Authority*. Το ρόλο αυτό έχει η Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων του Υπουργείου. Στις ευθύνες της εν λόγω Αρχής συγκαταλέγονται:
  - Η τήρηση της βάσης δεδομένων των εκδοθέντων καρτών.
  - Η αποστολή των καρτών.
- *MSCA – Member State Certification Authority*. Το ρόλο αυτό θα αναλάβει ο Ανάδοχος ή κάποιος υπεργολάβος του. Στις ευθύνες της εν λόγω Αρχής συγκαταλέγονται:
  - Η δημιουργία ψηφιακών κλειδιών.
  - Η έκδοση ψηφιακών πιστοποιητικών.
  - Η τήρηση αρχείων των εκδοθέντων πιστοποιητικών.
  - Η διαχείριση των κλειδιών Αισθητήρα Κίνησης (για τις κάρτες συνεργείου).
- *CP – Card Personalization organization*. Το ρόλο αυτό θα αναλάβει ο Ανάδοχος ή κάποιος υπεργολάβος του. Στις ευθύνες της εν λόγω Αρχής συγκαταλέγονται:
  - Η οπτική και ηλεκτρονική εξατομίκευση των καρτών.
- *ERCA – European Root Certification Authority*. Ο ρόλος της Αρχής είναι η πιστοποίηση των κλειδιών των κρατών-μελών ώστε να σχηματιστεί μια ασφαλής αλυσίδα ψηφιακών πιστοποιητικών.

Επιπλέον, στη διαδικασία έκδοσης καρτών συμμετέχουν οι εξής: [...]

Ο Ανάδοχος θα αναλάβει τις ευθύνες που απορρέουν από το ρόλο του ως MSCA και CP, όπως αυτές απορρέουν από τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Γ – ANNEX I C) και

περιγράφονται στο έγγραφο (διαθέσιμο από το Υπουργείο, όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες) «Smart Tachograph European Root Certificate Policy and Symmetric Key Infrastructure Policy».

3.2.2 Χαρακτηριστικά των καρτών

Η διάρκεια ισχύος των καρτών, σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει, θα είναι: - Κάρτα οδηγού, ισχύς πέντε (5) έτη. - Κάρτα συνεργείου, ισχύς ένα (1) έτος. - Κάρτα ελέγχου, ισχύς πέντε (5) έτη. - Κάρτα εταιρίας, ισχύς πέντε (5) έτη. Σε περίπτωση τροποποίησης των ανωτέρω προβλεπόμενων διαρκειών ισχύος, ο Ανάδοχος θα μεριμνά ώστε να προσαρμόζει αντίστοιχα τη διάρκεια ισχύος των καρτών που παράγει.

Σε σχέση με τα υποχρεωτικά στοιχεία που θα περιέχονται σε κάθε είδος κάρτας, ισχύει ό,τι αναφέρεται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Γ – ANNEX I C), όπως ισχύει. Σε σχέση με τα προαιρετικά στοιχεία που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Γ ισχύουν τα παρακάτω:

- Κάρτα οδηγού: θα είναι εξατομικευμένη και θα περιέχει επώνυμο, όνομα, φωτογραφία, και υπογραφή του κατόχου.
- Κάρτα συνεργείου: θα είναι εξατομικευμένη και θα περιέχει επώνυμο, όνομα, φωτογραφία, και υπογραφή του τεχνικού.
- Κάρτα ελέγχου: δε θα είναι εξατομικευμένη και δε θα περιέχει επώνυμο, όνομα, φωτογραφία και υπογραφή του ελεγκτή.
- Κάρτα εταιρίας: δε θα είναι εξατομικευμένη και δε θα περιέχει επώνυμο, όνομα, φωτογραφία και υπογραφή του κατόχου.

Για την εξατομίκευση της κάρτας θα χρησιμοποιούνται οι φωτογραφίες και υπογραφές που προσκομίζει ο ενδιαφερόμενος σε ψηφιακή μορφή κατά την υποβολή της αίτησης στην αρμόδια Υπηρεσία Μ&Ε των ΠΕ.

Οι κάρτες που χρησιμοποιεί ο Ανάδοχος θα πρέπει να έχουν την προβλεπόμενη έγκριση τύπου την οποία είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει το πολύ εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν είναι σε θέση να ξεκινήσει την παραγωγή καρτών το πολύ εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να προβεί σε ενέργειες για την έκπτωση του Αναδόχου.

Ο καλλιτεχνικός σχεδιασμός της κάρτας, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν καθορίζεται από την παρούσα, θα καθοριστεί από το Υπουργείο σε συνεννόηση με τον Ανάδοχο. [...]"

3. Περαιτέρω, σημειώνονται τα εξής:

Την 5^η.3.2019 η αιτούσα αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό, άνω των ορίων, ηλεκτρονικό διαγωνισμό μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (συστημικός α/α 69895) προκειμένου για την ανάδειξη αναδόχου για την παροχή της υπηρεσίας «Παραγωγή καρτών ευφυούς ταχογράφου», κωδικού CPV 48810000-9 (Πληροφοριακά Συστήματα), εκτιμώμενης αξίας 1.000.000€ χωρίς ΦΠΑ, για προβλεπόμενη χρονική διάρκεια σύμβασης είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την υπογραφή της, με δικαίωμα της αναθέτουσας αρχής για μονομερή παράταση της σύμβασης για έξι (6) μήνες, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 5.4.2019 (και ώρα 14.00).

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο τεύχος της υπ' αριθμ. 1/2019 διακήρυξης του ανωτέρω διαγωνισμού, το οποίο αναρτήθηκε και στο ΚΗΜΔΗΣ με ΑΔΑΜ 19PROC004561008 της 5^{ης}.3.2019, το αντικείμενο της υπόψη σύμβασης περιγράφεται συνοπτικά ως εξής: "Υπηρεσία παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου 2^{ης} γενεάς ή ευφυούς ταχογράφου (smart tachograph), συνδεδεμένου με υπηρεσία εντοπισμού βασιζόμενη σε δορυφορικό σύστημα πλοήγησης (GPS), σύμφωνα με τις αναλυτικές προδιαγραφές που αναφέρονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 και τον κανονισμό ΕΕ 165/2014. Οι κάρτες που χρησιμοποιεί ο Ανάδοχος θα πρέπει να έχουν την προβλεπόμενη έγκριση τύπου, την οποία είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει το πολύ εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης."

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη σελ. 4 και 3 του ιδίου ως άνω τεύχους διακήρυξης: “3. Αντικείμενο της διακήρυξης είναι η επιλογή Αναδόχου, που θα αναλάβει την υπηρεσία παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου, σύμφωνα με τις αναλυτικές προδιαγραφές που αναφέρονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799, όπως ισχύει, και συγκεκριμένα: 3.1 Κάρτες Ευφυούς Ταχογράφου, οι οποίες θα είναι σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσης και οι οποίες θα αναλύονται διεξοδικά στην σχετική διακήρυξη. 3.2 Υπηρεσία παραγωγής καρτών Ε.Τ. Ο Ανάδοχος ή κάποιος από τους υπεργολάβους του θα αναλάβουν τον ρόλο του MSCA (Member State Certification Authority) και τον ρόλο του CP (Card Personalization organization), όπως αυτοί ορίζονται από την Ε.Ε. και συγκεκριμένα: 3.3 Δημιουργία ψηφιακών πιστοποιητικών για τις κάρτες Ε.Τ. Ο Ανάδοχος πρέπει να διαθέτει κατάλληλο σύστημα παραγωγής & αποθήκευσης ψηφιακών κλειδιών και ψηφιακών πιστοποιητικών για εισαγωγή στις κάρτες ΕΤ. Επίσης θα συνεργάζεται με το Υπουργείο στη διαδικασία παράδοσης των Ελληνικών ψηφιακών κλειδιών από την Ε.Ε. 3.4 Προσωποποίηση και εκτύπωση καρτών Ε.Τ, σύμφωνα με προηγούμενη συνεννόηση με το Υπουργείο σχετικά με την εμφάνιση των καρτών. 3.5 Αποστολή των έτοιμων προς χρήση καρτών Ε.Τ στο Υπουργείο μέσα σε χωριστούς φακέλους με τη διεύθυνση του δικαιούχου. 3.6 Δημιουργία αριθμού PIN για τις κάρτες συνεργείου, και αποστολή στο Υπουργείο μέσα σε ξεχωριστούς φακέλους με τη διεύθυνση του δικαιούχου.”

3.1 Περαιτέρω, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο με α.π. 48963/4324/19.6.2019 έγγραφο της αιτούσας, το συνοπτικό ιστορικό των ενεργειών της Υπηρεσίας που προηγούνται της προκήρυξης του ανωτέρω διαγωνισμού έχει ως εξής:

- Στις 19-06-2018 η Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων ενημέρωσε τη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας με ηλεκτρονικό μήνυμα για το αντικείμενο του έργου των καρτών ψηφιακού ταχογράφου και την τεχνική υποστήριξη του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος αδειών κυκλοφορίας.

- Με το αρ. πρωτ. οικ.7769/07-08-2018 έγγραφο της Υπηρεσίας Υποστήριξης πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων στάλθηκαν στη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας οι Τεχνικές Προδιαγραφές για το έργο «Υπηρεσία παραγωγής καρτών Ψηφιακού Ταχογράφου».

- Με το από 03-10-2018 ηλεκτρονικό μήνυμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενημέρωσε Υπηρεσίες του Υπουργείου για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 165/2014 που αφορούν στον ευφυή ταχογράφο και με το οποίο ζήτησε να της αποσταλούν πληροφορίες για τα μέτρα αυτά.

- Με το με αρ. πρωτ. 78759/9707/01-11-2018 έγγραφό της η Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων ενημέρωσε την Δ/νση Οδικών Εμπορευματικών Μεταφορών για τα κάτωθι. Αναλυτικά: 1. Με την από 22-7-2016 Σύμβαση (6ΕΠΓ4653ΟΞ-ΔΓΚ) ανατέθηκε σε Ανάδοχο η υπηρεσία παραγωγής των ελληνικών καρτών ψηφιακού ταχογράφου. 2. Στην ανωτέρω Σύμβαση υπάρχει όρος που προβλέπει ότι «στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της Σύμβασης η κάρτα που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Σύμβασης διαφοροποιηθεί ή τροποποιηθεί ως προς τα χαρακτηριστικά που επηρεάζουν ή σχετίζονται με την έγκριση τύπου της εν λόγω κάρτας, είτε αυτά διαφοροποιηθούν ή τροποποιηθούν λόγω εισαγωγής νεότερης τεχνολογίας, είτε λόγω αλλαγής της νομοθεσίας, είτε για οποιοδήποτε άλλο λόγο, ο Ανάδοχος, με δικά του έξοδα και διευθετήσεις, θα φροντίσει ώστε να εξασφαλιστεί πιστοποιητικό έγκρισης για το νέο τύπο καρτών που θα χρησιμοποιείται. Η έγκριση τύπου πρέπει να εξασφαλίζεται πριν η νέα κάρτα αντικαταστήσει την παλαιότερη. Η διάρκεια της σύμβασης έχει οριστεί στα 4 έτη, εκτός εάν ο προϋπολογισμός του έργου εξαντληθεί νωρίτερα...» 3. Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 30-10-2018 με εκπροσώπους του Αναδόχου, ο υπεργολάβος που έχει αναλάβει το ρόλο του Card Personalization δεν ενδιαφέρεται να συνεχίσει να παράγει και να προσωποποιεί κάρτες ευφυούς ταχογράφου κι έτσι ο Ανάδοχος εξετάζει εναλλακτικές λύσεις για συνεργασία με άλλους υπεργολάβους. 4. Η Υπηρεσία έχει ήδη ετοιμάσει προσχέδιο της Εθνικής Πολιτικής Εφαρμογής του συστήματος Ευφυούς Ταχογράφου, το οποίο είχε στείλει στον Ανάδοχο για τυχόν σχόλια ως προς τη δυνατότητα υλοποίησης από τους υπεργολάβους (κυρίως από τον υπεργολάβο που έχει αναλάβει το ρόλο του Member State Certification Authority). 5. Απαιτείται η διενέργεια ελέγχου συμμόρφωσης του υφιστάμενου ψηφιακού ταχογράφου.

- Με το αρ. πρωτ. 10303/02-11-2018 έγγραφό της η Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων προς τη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας ενημέρωσε για την προϋπολογισθείσα δαπάνη του έργου της παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου εκτιμώντας ότι το κόστος θα ανέλθει περίπου στα 25 € ανά κάρτα, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

- Με το υπ. αρ. πρωτ. Φ450/48/13-11-2018 Ενημερωτικό Σημείωμά της η Διεύθυνση Οδικών Εμπορευματικών Μεταφορών (το οποίο απευθύνει στον Υπουργό, στον Υφυπουργό ΥΜΕ, καθώς και στον Γενικό Γραμματέα ΥΠΥΜΕ) εκθέτει την κατάσταση, ενημερώνει για τις επείγουσες προπαρασκευαστικές ενέργειες που απαιτούνται, καθώς και για τεχνικά ζητήματα τα οποία δεν έχουν απαντηθεί και που προκύπτουν από ερωτήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ζητεί οδηγίες και συντονισμό ενεργειών.

- Με το αρ. πρωτ. οικ. 11002/28-11-2018 έγγραφό της η Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων διαβιβάζει στη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας επικαιροποιημένες τεχνικές προδιαγραφές για το έργο υπηρεσία παραγωγής καρτών ψηφιακού ταχογράφου.

- Η Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας συντάσσει και αναρτά το υπ' αριθμ. πρωτ. 85314/6904/12-12-2018 πρωτογενές αίτημα (ΑΔΑΜ:18REQ004252317) που αφορά στην επιλογή Αναδόχου που θα αναλάβει την υπηρεσία: «Παραγωγή καρτών ευφυούς ταχογράφου», προϋπολογισθείσας δαπάνης ενός εκατομμυρίου ευρώ #1.000.000,00€, μη συμπεριλαμβανομένου του νομίμου Φ.Π.Α., μέσω ανοιχτής ηλεκτρονικής διαγωνιστικής διαδικασίας, διάρκειας δύο (2) ετών, από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, με δικαίωμα προαίρεσης για έξι (6) μήνες.

- Με το υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 11488/14-12-2018 έγγραφό της η Υπηρεσία Υποστήριξης Πληροφορικής & Ηλεκτρονικών Συστημάτων διαβιβάζει στη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας επικαιροποιημένες τεχνικές προδιαγραφές ευφυούς ταχογράφου.

- Με την αριθμ. πρωτ. 61772/5164/2018/21-01-2019 (ΑΔΑ:ΩΒΠ4465ΧΘΞ-6ΒΘ, ΑΔΑΜ: 19REQ004528776) απόφαση του Υπουργού ΥΜΕ εγκρίθηκε η προανάληψη υποχρέωσης, ύψους ποσού #890.000,00€, για την επιλογή Αναδόχου για την παροχή: «Υπηρεσία Παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου», σε βάρος των πιστώσεων του Αναλυτικού Λογαριασμού Εξόδου: 2410989899 «Αγορές λοιπών αγαθών», του ειδικού φορέα 1039201: «Γενική Γραμματεία Υπ.Υ.ΜΕ».

- Με το αρ. πρωτ. 99939/8097/21-01-2019 έγγραφό της η Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας αιτήθηκε την έκδοση Ανάληψης Υποχρέωσης και Έγκρισης Δαπάνης, για το έτος 2019 για την επιλογή Αναδόχου για την παροχή υπηρεσίας παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου, μέσω ανοιχτής ηλεκτρονικής διαγωνιστικής διαδικασίας.

- Με την αριθμ. πρωτ. 61772/5164/2018/21-01-2019 (ΑΔΑ:ΩΒΠ4465ΧΘΞ-6ΒΘ, ΑΔΑΜ: 19REQ004528776) απόφαση Υπουργού ΥΜΕ εγκρίθηκε προανάληψη υποχρέωσης, ύψους ποσού #890.000,00€, για την επιλογή Αναδόχου που θα αναλάβει την παροχή: «Υπηρεσία Παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου», σε βάρος των πιστώσεων του Αναλυτικού Λογαριασμού Εξόδου: 2410989899 «Αγορές λοιπών αγαθών», του ειδικού φορέα 1039201: «Γενική Γραμματεία Υπ.Υ.ΜΕ.».

- Με το από 29-01-2019 ηλεκτρονικό μήνυμα της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών η Δ/νση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας ενημερώθηκε για την αδυναμία έκδοσης απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, λόγω έλλειψης εγγεγραμμένων πιστώσεων στον προϋπολογισμό έτους 2019.

- Με την αρ. πρωτ ΔΟΔ/6021/1061/Φ.Αν./28-02-2019 απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΥΠΥΜΕ εγκρίθηκε η δέσμευση πίστωσης ύψους 350.000,00 €, οικονομικού έτους 2019, για την κάλυψη της δαπάνης της υπηρεσίας παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου (ΑΔΑ: 685Ρ465ΧΘΞ-6ΙΣ, ΑΔΑΜ:19REQ004542250)."

3.2 Ο ανωτέρω διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων, στον οποίο υπέβαλαν προσφορές τρεις οικονομικοί φορείς, και συγκεκριμένα οι εταιρείες: α) "NETBULL Υπηρεσίες Πληροφορικής Ε.Π.Ε.", β) "UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη

Εμπορική Εταιρεία” και γ) “Inform Π. Λύκος Α.Ε. Βιομηχανίας, Παραγωγής, Επεξεργασίας και Ανάπτυξης Συστημάτων Έντυπης Πληροφορικής” και ο οποίος είχε ημερομηνία αποσφράγισης προσφορών την 11^η.4.2019 (και ώρα 11.00), τελεί σε αναστολή με βάση τη σχετική υπ’ αριθμ. Α285/2019 απόφαση της Α.Ε.Π.Π., με την οποία αναστάλθηκε η περαιτέρω πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι την έκδοση απόφασης επί της από 13.6.2019 υποβληθείσας προδικαστικής προσφυγής της πρώτης ως άνω εταιρείας κατά της με α.π. 40244/3361/27.5.2019 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με την οποία εγκρίθηκε το υπ’ αριθμ. 1/21.5.2019 πρακτικό της οικείας επιτροπής διαγωνισμού επί του πρώτου σταδίου του διαγωνισμού, το οποίο αφορά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών των ανωτέρω προσφερόντων. Σημειωτέον, ότι με την υπ’ αριθμ. 911/2019 Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π. ορίσθηκε ημερομηνία εξέτασης της ανωτέρω προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας “NETBULL Υπηρεσίες Πληροφορικής Ε.Π.Ε.” η 19.7.2019 και ώρα 10:00 π.μ.

Το δε συνοπτικό ιστορικό της διενέργειας του ανωτέρω διαγωνισμού, από την προκήρυξή του και μετά, έχει, κατά την αιτούσα, ως εξής:

“Με την αρ. 1/2019 Διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 19PROC004561008, ΑΔΑ: ΩΛΓΚ465ΧΘΞ-ΕΓΨ) το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, διενεργεί ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, με σφραγισμένες προσφορές σε ευρώ, για την ανάδειξη Αναδόχου για την παροχή υπηρεσίας παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου, προϋπολογισθείσας δαπάνης ενός εκατομμυρίου ευρώ #1.000.000,00€, μη συμπεριλαμβανομένου του νομίμου Φ.Π.Α., με τα κάτωθι στοιχεία: 1. για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, 2. με δικαίωμα παράτασης της σύμβασης για έξι (6) μήνες», 3. με συστημικό αριθμό ΕΣΗΔΗΣ α/α 69895, η οποία εστάλη για δημοσίευση στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων της Ε.Ε. την 01-03-2019, 4. με ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού την 11^η Απριλίου 2019 και ώρα 11:00.

Με την από 14-03-2019 επιστολή της (με αρ. πρωτ. εισερχομένου 21249/1557/18-3-2019) η εταιρεία UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. παρέχει τις διευκρινίσεις που της ζητήθηκαν.

Με το αριθμ. πρωτ. 28816/2182/11-04-2019 έγγραφό της η Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας διαβιβάζει τους φακέλους των οικονομικών προσφορών των εταιρειών INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε. και UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. στον Πρόεδρο της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσίας παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου.

Με την από 12-04-2019 επιστολή της η εταιρεία UniSystems καταθέτει μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ παρατηρήσεις επί των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών για την παροχή της υπηρεσίας παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου.

Με το από 18-4-2019 αίτημά της η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσίας παραγωγής ευφυούς ταχογράφου ζητά διευκρινίσεις από τη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας. Με δεύτερη επιστολή στις 19-4-2019 η εταιρεία UniSystems καταθέτει μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ επιπλέον παρατηρήσεις επί των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών.

Με την από 17-5-2019 επιστολή της η εταιρεία UniSystems απάντησε επί του διαγωνισμού.

Με το από 21-05-2019 πρακτικό 1^ο η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, εισηγείται: - Τον αποκλεισμό της εταιρείας NETBULL Υπηρεσίες Πληροφορικής Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης από το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, καθόσον δεν έχει καταθέσει εγγυητική επιστολή συμμετοχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.2 της Διακήρυξης και δεν έχει υποβάλει σφραγισμένο φάκελο εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε έντυπη μορφή. - Την αποδοχή των τεχνικών προσφορών των εταιρειών: UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία, Inform Π. Λύκος ΑΕ Βιομηχανίας, Παραγωγής, Επεξεργασίας και Ανάπτυξης Συστημάτων Έντυπης Πληροφορικής. - Τη συμμετοχή των εταιρειών UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία και της Inform Π. Λύκος ΑΕ Βιομηχανίας, Παραγωγής, Επεξεργασίας και Ανάπτυξης Συστημάτων Έντυπης Πληροφορικής στο

επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, δηλαδή στην αποσφράγιση των υποφακέλων των οικονομικών τους προσφορών.

Με την αριθ. πρωτ. 40244/3361/27-05-2019 (ΑΔΑ: ΩΣΚΠ465ΧΘΞ-6ΕΔ) απόφαση του Υπουργού ΥΜΕ εγκρίθηκε το υπ' αριθμ. 1/21-5-2019 πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού -Διακήρυξη 01/2019. Με το από 29-05-2019 αίτημα η Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας ζήτησε την αποανάρτηση από τον ιστότοπο της Διαύγειας της αρ. πρωτ. 40244/3361/27-05-2019 απόφασης του Υπουργού ΥΜΕ επειδή στην αναρτημένη απόφαση επισυνάφθηκε λανθασμένο αρχείο. Στη συνέχεια αναρτήθηκε ξανά και έλαβε τον ΑΔΑ: Ω0ΑΛ465ΧΘΞ-36Π.

Η εταιρεία UniSystems ΑΕ στις 13-06-2019 κατέθεσε προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. Με την από 20-06-2019 Αναφορά της η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού απέστειλε προς τη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας τις απόψεις της, οι οποίες εστιάζονται στο γεγονός ότι η προσφυγή της εταιρείας UniSystems ΑΕ πρέπει να απορριφθεί ως μη αληθής.”

4. Περαιτέρω, στο με α.π. 48963/4324/19.6.2019 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3374/21.6.2019) έγγραφό της, η αιτούσα αναθέτουσα αρχή προβάλλει συμπληρωματικά τα εξής:

“Γ. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΥΦΥΟΥΣ ΤΑΧΟΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΛΟΓΩ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ (ΥΠΟΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΒΒ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Β ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 32 ΤΟΥ Ν. 4412/2016).

- Η εκτίμηση του Υπουργείου μας ότι κανένας CP στην Ευρώπη δε διαθέτει ήδη έγκριση τύπου για ελληνικές κάρτες ET βασίσθηκε αρχικά βάσει ανεπίσημων πληροφοριών από τους υποψήφιους ανάδοχους κατά το χρόνο συγγραφής των προδιαγραφών, καθότι κανένας υποψήφιος CP δεν είχε λόγο να επωμιστεί το κόστος της έγκρισης τύπου χωρίς να έχει υπογράψει σύμβαση παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου, και για το λόγο αυτό η από 5-3-2019 διακήρυξη προέβλεπε κάποιο χρονικό διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης για την έναρξη παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου.
- Αυτή η εκτίμηση επαληθεύτηκε από τις τεχνικές προσφορές των υποψηφίων του από 5-3-2019 διαγωνισμού, όπως προκύπτει από την από 27-5-2019 απόφαση έγκρισης του πρακτικού της επιτροπής (ΑΔΑ: ΩΣΚΠ465ΧΘΞ-6ΕΔ).
- Ο λόγος που αναφέρθηκε στο (β) σχετικό ήταν για να επισημανθεί το γεγονός ότι για την άμεση κάλυψη των αναγκών μας έως ότου υπογραφεί η σύμβαση που θα προκύψει από την από 5-3-2019 διακήρυξη, η υπηρεσία παραγωγής καρτών δεν μπορεί να παρασχεθεί άμεσα από κανέναν οικονομικό φορέα με έγκριση τύπου για ελληνικές κάρτες ET. Η μόνη εναλλακτική λύση θα ήταν να γίνει παραγωγή καρτών με έγκριση τύπου άλλου κράτους μέλους, σε συνεργασία με το άλλο κράτος μέλος, πράγμα το οποίο προκύπτει και από την τελευταία παράγραφο της 2ης σελίδας της (γ) σχετικής. Κατόπιν τούτου, όπως φαίνεται και από το (δ) σχετικό του (β) σχετικού, απευθυνθήκαμε σε όσες αρχές έκδοσης καρτών ταχογράφου κρατών μελών μπορέσαμε να βρούμε στοιχεία επικοινωνίας (δηλ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Συνεπώς, όσοι οικονομικοί φορείς έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν την υπηρεσία παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου έχουν ήδη ενημερωθεί, και ο μόνος που ενδιαφέρθηκε ήταν η Polish Security Printing Works SA, η οποία και απέστειλε προσφορά.

Ως εκ τούτου, για την αντιμετώπιση της κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την Αναθέτουσα Αρχή (περίπτωση γ της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.4412/2016), η άμεση παροχή υπηρεσίας έκδοσης καρτών ευφυούς ταχογράφου, στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (δηλ. προσωρινά για 3,5 μήνες), μπορεί να παρασχεθεί μόνο από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα λόγω απουσίας ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους (υποπερίπτωση ββ της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.4412/2016).”

5. Τέλος, στο δεύτερο ανωτέρω συμπληρωματικό της έγγραφο, ήτοι στο με α.π. οικ. 55698/4978/9.7.2019 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3708/10.7.2019), η αιτούσα αναθέτουσα αρχή διόρθωσε την εκ παραδρομής εσφαλμένη αναφορά του με α.π. 48963/4324/19.06.2019 πρώτου συμπληρωματικού της εγγράφου ως προς το ότι «με την από 14-03-2019 επιστολή (Με αρ. πρωτ.

εισερχομένου 21249/1557/18-3-2019) η εταιρεία UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. παρέχει τις διευκρινίσεις που της ζητήθηκαν» με το ορθόν «με την από 14-03-2019 επιστολή της η εταιρεία Netbull ΕΠΕ ζήτησε διευκρινίσεις επί του διαγωνισμού, στις οποίες η Υπηρεσία μας απάντησε με το υπ. αριθμ. πρωτ. 21249/1557/28-03-2019 έγγραφο».

II. Νομικό πλαίσιο

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) [...] Ειδικότερα: [...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές emπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον εργάσιμες ημέρες. [...]».

7. Η διάταξη του άρθρου 1 παράγραφος 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) ορίζει: «Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού».

8. Στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 2 και του άρθρου 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου [...]

2) ως «κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)», νοούνται οι αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' και, εφόσον έχουν επέλθει διορθώσεις ή τροποποιήσεις, οι φορείς που τις έχουν διαδεχθεί, [...]

5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...]

6) ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» [...]

8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που

έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης,

9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6. (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής,

(β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης, [...]."

9. Στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 ("Μεικτές συμβάσεις (άρθρο 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)") του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"1. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε μεικτές συμβάσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο διαφορετικά είδη συμβάσεων, το σύνολο των οποίων εμπίπτει στο παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221). [...]

2. Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο δύο ή περισσότερα είδη συμβάσεων (έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες) ανατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της σχετικής σύμβασης. Στην περίπτωση [...] μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται εν μέρει από υπηρεσίες και εν μέρει από προμήθειες, το κύριο αντικείμενο καθορίζεται, σύμφωνα με το ποια από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων υπηρεσιών ή προμηθειών είναι η υψηλότερη."

10. Η διάταξη του άρθρου 5 ("Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)") του ίδιου ως άνω νόμου ορίζει ότι: "Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) β) 135.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 209.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...]."

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις Κανονισμού 2017/2365 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2017 "για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων", το ανωτέρω χρηματικό όριο των 135.000€ έχει τροποποιηθεί από 1.1.2018 και για τα έτη 2018 και 2019 στο ποσό των 144.000€.

11. Στις διατάξεις του άρθρου 6 ("Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)") του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...]

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας

σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]

9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμωμένη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος”.

12. Στη διάταξη του άρθρου 32 (“Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)”) παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

13. Τέλος, στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: αα) [...] ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, γγ) [...] Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης”

III. Νομική Εκτίμηση

14. Το υπό εξέταση αίτημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το οποίο αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. (1α) ν. 4412/2016, περαιτέρω δε και κεντρική κυβερνητική αρχή κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. (2) του ίδιου ως άνω νόμου, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών παραγωγής έξι χιλιάδων (6.000) καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων (smart tachograph cards), οι οποίες θα είναι προσωποποιημένες και πιστοποιημένες κατά τις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 799/2016, ώστε να παραδοθούν έτοιμες προς χρήση στους χρήστες (οδηγούς, συνεργεία οχημάτων, εταιρείες και ελεγκτικές αρχές).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υποβληθέν σχέδιο απόφασης για την έγκριση της προσφυγής της αιτούσας στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ο ανάδοχος της εξεταζόμενης σύμβασης “πρόκειται να προσφέρει τις ακόλουθες υπηρεσίες:

“ - Κάρτες Ευφυούς Ταχογράφου οι οποίες θα είναι σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσης.

- Υπηρεσία παραγωγής καρτών ET. Ο Ανάδοχος ή κάποιος από τους υπεργολάβους του θα αναλάβουν τον ρόλο του MSCA (Member State Certification Authority) και τον ρόλο του CP (Card Personalization organization), όπως αυτοί ορίζονται από την E.E. και αναλύονται στην §0 «

3. Φυσικό **Αντικείμενο Έργου**» της παρούσης. Πιο συγκεκριμένα: 1) Δημιουργία ψηφιακών πιστοποιητικών για τις κάρτες ET. Ο Ανάδοχος πρέπει να διαθέτει κατάλληλο σύστημα παραγωγής & αποθήκευσης ψηφιακών κλειδιών και ψηφιακών πιστοποιητικών για εισαγωγή στις κάρτες ET. Επίσης θα συνεργάζεται με το Υπουργείο στη διαδικασία παράδοσης των Ελληνικών ψηφιακών κλειδιών από την E.E. 2) Προσωποποίηση και εκτύπωση καρτών ET, σύμφωνα με προηγούμενη συνεννόηση με το Υπουργείο σχετικά με την εμφάνιση των καρτών. 3) Αποστολή των έτοιμων προς χρήση καρτών ET στο Υπουργείο μέσα σε χωριστούς φακέλους με τη διεύθυνση του δικαιούχου. 4) Δημιουργία αριθμού PIN για τις κάρτες συνεργείου, και αποστολή στο Υπουργείο μέσα σε ξεχωριστούς φακέλους με τη διεύθυνση του δικαιούχου.”

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι πρόκειται περί δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, όπως ρητώς αναφέρει και η αιτούσα αναθέτουσα αρχή στο εξεταζόμενο αίτημά της και στο ανωτέρω σχέδιο απόφασης, όπου η σύμβαση αναφέρεται ως *“υπηρεσία παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου”*.

Στο αυτό συμπέρασμα συνηγορεί και η εξέταση της υπόψη σύμβασης υπό το πρίσμα των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 1 και 2 ν. 4412/2016 περί μεικτών δημοσίων συμβάσεων, βάσει των οποίων διαπιστώνεται ότι η συνολική εκτιμώμενη αξία ποσού 71.700€ χωρίς ΦΠΑ για την παροχή των προαναφερομένων υπηρεσιών παραγωγής των υπόψη καρτών έτοιμων προς χρήση (ήτοι 9,5€/κάρτα*6.000 κάρτες=57.000€ χωρίς ΦΠΑ για την προσωποποίηση των καρτών συν 14.700€ χωρίς ΦΠΑ για την υλοποίηση των λοιπών υπηρεσιών) υπερτερεί της συνολικής εκτιμώμενης αξίας, ποσού 22.062€ χωρίς ΦΠΑ, για την προμήθεια των υπόψη καρτών ως υλικού κατά τις τεθείσες τεχνικές προδιαγραφές.

Ως εκ τούτου, δεν καταλείπεται αμφιβολία περί του ότι η εξεταζόμενη είναι δημόσια σύμβαση παροχής γενικών υπηρεσιών κατά την έννοια της προπαρατεθείσας διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. (9β) του ν. 4412/2016.

Δεδομένου δε ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας 93.762€ χωρίς ΦΠΑ, η οποία, αθροισόμενη (κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 6 ν. 4412/2016) με την εκτιμώμενη αξία (ήτοι 1.000.000€ χωρίς ΦΠΑ) της από 5.3.2019 προκηρυχθείσας δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών από την ίδια αναθέτουσα αρχή για την παραγωγή των ίδιων αγαθών (ήτοι καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων), υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, ποσού 144.000€ χωρίς ΦΠΑ για τις κεντρικές κυβερνητικές αρχές όπως η αιτούσα, προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ’ άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, ως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

15. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ/τος 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων

και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας.

Συγκεκριμένα, η Οδηγία 2004/18/ΕΚ, συναφώς δε και η Οδηγία 2014/24/ΕΕ, προκειμένου να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

16. Στην κρινόμενη υπόθεση, προκειμένου για τη σύναψη της εξεταζόμενης σύμβασης με προσφυγή στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, η αιτούσα αναθέτουσα αρχή επικαλείται και επιχειρεί να τεκμηριώσει προεχόντως τη συνδρομή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016 περί της ύπαρξης κατεπείγουσας ανάγκης, η οποία εξετάζεται κατωτέρω υπό παρ. 19 επ. της παρούσας.

Επικουρικά δε, στο με α.π. 48963/4324/19.6.2019 έγγραφο υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων επί του αρχικώς υποβληθέντος φακέλου, η αιτούσα επικαλείται ως δεύτερη (συμπληρωματική) νομική βάση του με α.π. 43204/3676/30.5.2019 αρχικού εξεταζόμενου αιτήματός της τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016 περί απουσίας ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους που επιβάλλουν, κατά τους ισχυρισμούς της, την ανάθεση της υπόψη σύμβασης στο συγκεκριμένο προτεινόμενο ανάδοχο (την πολωνική εταιρεία "*Polish Security Printing Works SA*", η οποία αποτελεί την πολωνική Αρχή Έκδοσης Καρτών ταχογράφου οχημάτων).

16.1 Στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016, και όπως έχει δεχθεί η Αρχή σε πλείστες σχετικές της αποφάσεις (πχ. βλ. αποφάσεις Δ21/2018, Δ9/2019 κα), επισημαίνονται τα εξής:

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, μεταξύ αυτών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, προσφεύγοντας, κατ' εξαίρεση, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης όταν για τεχνικούς λόγους καθίσταται απολύτως αναγκαίο να ανατεθεί η εκτέλεση της σύμβασης σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, ο οποίος όμως δεν αρκεί να είναι απλώς ικανός να παράσχει με τον πλέον αποτελεσματικό και οικονομικά συμφέροντα τρόπο τις ζητούμενες υπηρεσίες αλλά απαιτείται να είναι και ο μοναδικός, έναντι οιαδήποτε άλλου οικονομικού φορέα, που παρέχει δυνητικά ανάλογες υπηρεσίες, για τις οποίες δεν υφίσταται εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο (βλ. αποφάσεις ΔΕΚ C-199/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-296/92 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, C-57/94 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, καθώς και αποφάσεις Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Δ21/2018, 106/2015, 77/2015, 39/2014, 12/2014, 248/2013).

Προκειμένου δε να συντρέχουν τέτοιου είδους τεχνικοί λόγοι, δεν αρκεί να τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή το γεγονός ότι οι υπό ανάθεση υπηρεσίες παρουσιάζουν τεχνική ιδιομορφία, αλλά και το ότι η συγκεκριμένη τεχνική ιδιομορφία καθιστά απολύτως αναγκαία την ανάθεση της σύμβασης σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα (βλ. ΔΕΕ απόφαση C-394/02, σκέψη 34), δεδομένου του ότι ο ισχυρισμός και μόνον ότι η προς ανάθεση σύμβαση έχει περίπλοκο και δυσχερή χαρακτήρα δεν αρκεί για την απόδειξη ότι η σύμβαση πρέπει να ανατεθεί σε συγκεκριμένο ανάδοχο και μόνον σε αυτόν (βλ. ΔΕΕ απόφαση C-385/02, σκέψη 21, πρβλ. και Κατευθυντήρια Οδηγία 1/2013 της Αρχής, αναρτημένη στο www.eaadhsy.gr).

Συναφώς, η τεχνική μοναδικότητα του παρόχου υπηρεσιών, η οποία δικαιολογεί την προσφυγή μίας αναθέτουσας αρχής στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, συντρέχει όταν η υφιστάμενη δημόσια ανάγκη θεραπεύεται αποκλειστικά από συγκεκριμένες υπηρεσίες, οι οποίες δεν προσφέρονται από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στο συγκεκριμένο τομέα

υπό συνθήκες ανταγωνισμού εντός συγκεκριμένης εδαφικής περιφέρειας, λόγω αποκλειστικών τεχνικών μέσων, γνώσεων ή μεθόδων του προτεινόμενου αναδόχου (βλ. ΕλΣυν Τμήμα VI Πράξεις 14/2003 και 125/2000).

16.2 Εν προκειμένω, όσον αφορά στη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016 στο πλαίσιο της κρινόμενης υπόθεσης, η αιτούσα, σύμφωνα με το με α.π. 48963/4324/19.6.2019 συμπληρωματικό της έγγραφο, επικαλείται τα εξής:

“Γ. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΥΦΥΟΥΣ ΤΑΧΟΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΛΟΓΩ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ (ΥΠΟΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΒΒ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Β ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 32 ΤΟΥ Ν. 4412/2016). Η εκτίμηση του Υπουργείου μας ότι κανένας CP [Card Personaliser: πάροχος υπηρεσιών προσωποποίησης καρτών ευφυούς ταχογράφου] στην Ευρώπη δε διαθέτει ήδη έγκριση τύπου για ελληνικές κάρτες ET βασίστηκε αρχικά βάσει ανεπίσημων πληροφοριών από τους υποψήφιους ανάδοχους κατά το χρόνο συγγραφής των προδιαγραφών, καθότι κανένας υποψήφιος CP δεν είχε λόγο να επωμιστεί το κόστος της έγκρισης τύπου χωρίς να έχει υπογράψει σύμβαση παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου, και για το λόγο αυτό η από 5-3-2019 διακήρυξη προέβλεπε κάποιο χρονικό διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης για την έναρξη παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου. Αυτή η εκτίμηση επαληθεύτηκε από τις τεχνικές προσφορές των υποψηφίων του από 5-3-2019 διαγωνισμού, όπως προκύπτει από την από 27-5-2019 απόφαση έγκρισης του πρακτικού της επιτροπής (ΑΔΑ: ΩΣΚΠ465ΧΘΞ-6ΕΔ).

Ο λόγος που αναφέρθηκε στο (β) σχετικό ήταν για να επισημανθεί το γεγονός ότι για την άμεση κάλυψη των αναγκών μας έως ότου υπογραφεί η σύμβαση που θα προκύψει από την από 5-3-2019 διακήρυξη, η υπηρεσία παραγωγής καρτών δεν μπορεί να παρασχεθεί άμεσα από κανέναν οικονομικό φορέα με έγκριση τύπου για ελληνικές κάρτες ET. Η μόνη εναλλακτική λύση θα ήταν να γίνει παραγωγή καρτών με έγκριση τύπου άλλου κράτους μέλους, σε συνεργασία με το άλλο κράτος μέλος, πράγμα το οποίο προκύπτει και από την τελευταία παράγραφο της 2ης σελίδας της (γ) σχετικής. Κατόπιν τούτου, όπως φαίνεται και από το (δ) σχετικό του (β) σχετικού, απευθυνθήκαμε σε όσες αρχές έκδοσης καρτών ταχογράφου κρατών μελών μπορέσαμε να βρούμε στοιχεία επικοινωνίας (δηλ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Συνεπώς, όσοι οικονομικοί φορείς έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν την υπηρεσία παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου έχουν ήδη ενημερωθεί, και ο μόνος που ενδιαφέρθηκε ήταν η Polish Security Printing Works SA, η οποία και απέστειλε προσφορά.

Ως εκ τούτου, για την αντιμετώπιση της κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την Αναθέτουσα Αρχή (περίπτωση γ της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.4412/2016), η άμεση παροχή υπηρεσίας έκδοσης καρτών ευφυούς ταχογράφου, στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (δηλ. προσωρινά για 3,5 μήνες), μπορεί να παρασχεθεί μόνο από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα λόγω απουσίας ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους (υποπερίπτωση ββ της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.4412/2016).”

Συνεπώς, οι προβαλλόμενοι εκ της αιτούσας λόγοι τεχνικής μοναδικότητας του προτεινόμενου αναδόχου σχετίζονται με το ότι η προς ανάθεση σύμβαση υπηρεσιών παραγωγής των 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων αποτελεί μία ιδιαίτερα εξειδικευμένη υπηρεσία, η οποία δεν μπορεί να παρασχεθεί σε αυτήν κατά το ζητούμενο χρονικό διάστημα, υπό τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της, από κανέναν οικονομικό φορέα ει μη μόνον από τον προτεινόμενο ανάδοχο, ο οποίος αποτελεί την αρχή έκδοσης καρτών ταχογράφου οχημάτων της Πολωνίας, και μόνον στο πλαίσιο της αρχής της “αμοιβαίας συνδρομής” του άρθρου 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 165/2014, προς εφαρμογή του οποίου τα “κράτη μέλη παρέχουν αμοιβαία συνδρομή¹”, διάταξη στο πλαίσιο της οποίας, σύμφωνα τα

---

¹ Στο άρθρο 40 υπό τον τίτλο “Αμοιβαία συνδρομή” του Κανονισμού (ΕΕ) 165/2014 προβλέπονται τα εξής: “Τα κράτη μέλη παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς αυτόν. Στο πλαίσιο της εν λόγω αμοιβαίας συνδρομής, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών αποστέλλουν, ιδίως, μεταξύ τους σε τακτική βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για παραβιάσεις του

διαλαμβανόμενα στην Ref. Ares(2019)2336652-02/04/2019 επιστολή² της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επιτρέπεται όπως ένα κράτος μέλος (το οποίο έχει προχωρήσει στις διαδικασίες συμμόρφωσής του προς τον ανωτέρω Κανονισμό) προμηθεύσει ένα άλλο κράτος μέλος, το οποίο προσωρινά δεν είναι σε θέση να εκδώσει κάρτες ευφυούς ταχογράφου, με τέτοιου τύπου κάρτες συγκεκριμένου μοντέλου, υπό τη βασική προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο μοντέλο καρτών έχει πιστοποιηθεί με τις προβλεπόμενες πιστοποιήσεις του ευρωπαϊκού Κανονισμού 1360/2002 (security certification, functional certification, interoperability certification, type approval certification) εντός του κράτους – μέλους παρόχου.

Συναφώς προς τα ανωτέρω, η αιτούσα προβάλλει το επιχείρημα ότι δεν υπάρχει οικονομικός φορέας που να διαθέτει έτοιμη έγκριση τύπου (type approval certification) για ελληνικές κάρτες ευφυούς ταχογράφου οχημάτων και η σχετική διαδικασία πιστοποίησης των ανωτέρω καρτών με έγκριση τύπου, η οποία είναι απαραίτητη προκειμένου να τεθούν σε χρήση, απαιτεί περίπου ένα τρίμηνο και κανείς οικονομικός φορέας δεν επωμίζεται το σχετικό κόστος χωρίς να του έχει ανατεθεί η σύμβαση.

Ο δε προτεινόμενος ανάδοχος (εταιρεία *Polish Security Printing Works SA*) διαθέτει ήδη την πολωνική έγκριση τύπου για το μοντέλο των καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων που είναι ικανός να παρέχει άμεσα στην αιτούσα και είναι, κατά αυτήν, η μοναδική αρχή έκδοσης καρτών ταχογράφου κράτους μέλους της ΕΕ η οποία εκδήλωσε ενδιαφέρον στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος την οποία απηύθυνε ηλεκτρονικά η αιτούσα σε “*όσες αρχές έκδοσης καρτών ταχογράφου κρατών μελών*” μπόρεσε να βρει “*στοιχεία επικοινωνίας (δηλ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)*”.

Εν προκειμένω, όμως, πρέπει να ληφθεί υπόψη το ότι η βασική ιδιαιτερότητα της σύμβασης του εξεταζομένου αιτήματος, η οποία συνδέεται με το ότι η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη για την παραγωγή των 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων κατά το ζητούμενο χρονικό διάστημα θεραπεύεται μόνον στο πλαίσιο εφαρμογής της αρχής της “*αμοιβαίας συνδρομής*” του άρθρου 40 Κανονισμού (ΕΕ) 165/2014, ειδικότερα δε μόνον από πάροχο που αποτελεί αρχή έκδοσης τέτοιων καρτών άλλου κράτους μέλους της ΕΕ ο οποίος διαθέτει ήδη την απαραίτητη πιστοποίηση και έγκριση τύπου για το συγκεκριμένο μοντέλο καρτών ευφυούς ταχογράφου τις οποίες είναι ικανός να παράσχει στην αιτούσα, φαίνεται ότι απορρέει από υπαιτιότητα της αιτούσας (βλ. κατωτέρω υπό σελ. 30 επ. της παρούσας σχετικά με την εξέταση της συνδρομής της προϋπόθεσης (iv) των διατάξεων του αρθ. 32(2γ) ν. 4412/2016).

Συνεπώς, υπό την έννοια αυτή, και δεδομένου ότι οι υπηρεσίες παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου είναι δυνατό να παρασχεθούν σε εθνικό επίπεδο υπό συνθήκες ανταγωνισμού, γεγονός που αποδεικνύεται από το ότι κατά τον διενεργηθέντα από την αιτούσα την 11.4.2019 ανοικτό, άνω των ορίων, ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ανάθεση (δυνάμει των όρων της από 5.3.2019 διακήρυξης) δημόσιας σύμβασης παροχής των ανωτέρω υπηρεσιών υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές δύο οικονομικοί φορείς, διαφαίνεται ότι η επικαλούμενη από την αιτούσα απουσία ανταγωνισμού όσον

παρόντος κανονισμού από εφαρμοστές και συνεργεία, μορφές πρακτικών παραποίησης και τυχόν κυρώσεις που επιβλήθηκαν για τις παραβιάσεις αυτές.”

² Συγκεκριμένα, στη Ref. Ares(2019)2336652-02/04/2019 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα “*Mutual assistance between Member States regarding the Smart tachograph cards*”, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: “*Article 40 of Regulation (EU) No 165/2014 provides for a mutual assistance between Member States in applying the Regulation. In the framework of this mutual assistance, Member States having initiated the necessary procedures may, if they so wish and if it is feasible for them, issue smart tachograph cards (henceforth “provider Member States”), and provide those cards to other Member States which cannot issue smart tachograph cards (henceforth “requesting Member States”). Such an assistance would be possible under the following conditions: - The tachograph cards provided in the framework of this assistance should correspond to the card model that has been type-approved in the provider Member State, with the necessary functional, security and interoperability certificates. [...]*”

αφορά στην ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016 αποτελεί απόρροια τεχνητού περιορισμού του πεδίου των δυνητικών αναδόχων της σύμβασης στο πεδίο των αρχών έκδοσης καρτών ταχογράφου των κ-μ της ΕΕ και μόνον, γεγονός που δύναται να θεωρηθεί ότι συνιστά τεχνητό περιορισμό των παραμέτρων της σύμβασης εκ μέρους της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, ο οποίος καθιστά, εν προκειμένω, ανεπίτρεπτη την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση ότι *"η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης"*.

Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι μόνον ο προτεινόμενος ανάδοχος εκδήλωσε ενδιαφέρον στη σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση της αιτούσας για την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών δεν δύναται να στοιχειοθετήσει την τεχνική του μοναδικότητα ως προς το να παράσχει τις συγκεκριμένες υπηρεσίες, καθώς είναι γνωστό στην αιτούσα ότι υπάρχουν και άλλες (πέραν της μίας) αρχές έκδοσης καρτών ταχογράφου οχημάτων κρατών - μελών της ΕΕ τα οποία έχουν προχωρήσει τη διαδικασία της συμμόρφωσής τους προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και οι οποίες είναι δυνητικά ικανές να παράσχουν τις ζητούμενες υπηρεσίες στο πλαίσιο της αρχής της "αμοιβαίας συνδρομής" του άρθρου 40 του εν λόγω Κανονισμού, οι οποίες όμως δεν εκδήλωσαν ενδιαφέρον στη πρόσκληση της αιτούσας.

Σημειωτέον ότι η σχετική έρευνα αγοράς διενεργήθηκε από την αρμόδια Υπηρεσία της αιτούσας με αποστολή e-mail προς τις αρχές έκδοσης καρτών ταχογράφου οχημάτων κρατών - μελών της ΕΕ τα οποία έχουν προχωρήσει τη διαδικασία της συμμόρφωσής τους προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και συγκεκριμένα προς τις αρχές εκείνες για τις οποίες η αιτούσα ήταν σε θέση να βρει διαθέσιμα στοιχεία επικοινωνίας (δηλαδή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα διεξαγωγής, το οποίο προηγείται της από 22.5.2019 προσφοράς του προτεινόμενου αναδόχου, επί τη βάση της οποίας προσδιορίσθηκε το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της εξεταζόμενης σύμβασης.

Συνεπώς, διαφαίνεται ότι η κατά τα ανωτέρω διενεργηθείσα εκ της αιτούσας έρευνα αγοράς δεν δύναται να θεωρηθεί, όπως απαιτείται από τη νομολογία, ότι συνιστά πλήρη στάθμιση όλων των οικονομοτεχνικών παραμέτρων που καθιστούν αναγκαία την προσφυγή στη σκοπούμενη όλως εξαιρετική διαδικασία, με πλήρη και ειδική αιτιολογία που πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, για τους λόγους που επέβαλαν την απόφαση αυτή (βλ. αποφάσεις 77/2008, 263/2007, 186, 187, 188, 189, 190, 191/2006, 61/2004 VI Τμ ΕλΣυν.).

Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω, διαφαίνεται ότι οι κατά τα ανωτέρω προβαλλόμενοι από την αιτούσα λόγοι τεχνικής μοναδικότητας του προτεινόμενου αναδόχου δεν δύναται να στοιχειοθετήσουν την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης σε αυτόν κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' του ν. 4412/2016.

17. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι κάθε αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει μία δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγματεύσεως χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης (κατ' αρθ. 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016) οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην συγκεκριμένη εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011).

Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕλΣυν 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008 σχετικά με την αντίστοιχη διάταξη της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του προϊσχύσαντος

π.δ/τος 60/2007, το οποίο είχε ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία 2004/18/ΕΚ, την οποία και κατήργησε η Οδηγία 2014/24/ΕΕ).

18. Συναφώς, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), τα οποία καθιστούν κατεπειγόντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών, παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων στους πληγέντες.

Στην ίδια λογική, κατά την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου «ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκιών για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών, που είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της. Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης, ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικώς οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση, φέρει η αναθέτουσα αρχή η οποία κάθε φορά τις επικαλείται» (βλ. ΕλΣυν. Ζ' Κλιμάκιο πράξη 164/2018 και Τμήμα VI απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε ΕλΣυν. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.ά.).

19. Περαιτέρω, όπως παγίως έχει κριθεί, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων και συγκεκριμένα των εξής:

- i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. ο ανοικτός ή κλειστός διαγωνισμός,
- ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,
- iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,
- iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,
- v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

20. Αξιολογώντας, εν προκειμένω, τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 στην κρινόμενη υπόθεση, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων:

Εισαγωγικά, κρίνεται σκόπιμο να σημειωθούν τα εξής:

- Στο άρθρο 9 του ν. 3534/2007 (ΦΕΚ Α' 40/23.2.2007), οι διατάξεις του οποίου τέθηκαν σε ισχύ την 23.2.2007, προβλέπεται ότι "Οχήματα οδικής μεταφοράς επιβατών ή εμπορευμάτων, τα οποία έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα, υποχρεούνται να είναι εφοδιασμένα με συσκευή ελέγχου (ταχογράφος) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 3821/1985 του Συμβουλίου."

- Στο άρθρο 10 παρ. 2 του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπεται ο ορισμός της “κάρτας ταχογράφου” ως εξής: “η κάρτα που προορίζεται για χρήση μαζί με τον ψηφιακό ταχογράφο³. Η κάρτα ταχογράφου επιτρέπει την αναγνώριση της ταυτότητας του κατόχου της κάρτας από τη συσκευή ελέγχου, την τηλεφόρτωση και την αποθήκευση δεδομένων. Η κάρτα ταχογράφου μπορεί να είναι κάρτα οδηγού ή κάρτα ελέγχου ή κάρτα συνεργείου ή κάρτα επιχείρησης.”

- Στο άρθρο 11 παρ. Α και Β του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, πλέον Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, ως “Αρχή εφαρμογής ψηφιακού ταχογράφου” και “Αρχή για την Έκδοση Καρτών” για τη χώρα μας, σύμφωνα με τα εξής: “Α. Αρχή εφαρμογής ψηφιακού ταχογράφου: Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του ψηφιακού ταχογράφου (Member State Authority) ορίζεται το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών που ανακοινώνει στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την εθνική στρατηγική για τον ψηφιακό ταχογράφο (National CA Policy). Β. Αρχή έκδοσης καρτών: Αρχή για την Έκδοση Καρτών (Card Issuing Authority) ορίζεται η Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.”

- Με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014 “για τους ταχογράφους στον τομέα των οδικών μεταφορών”, ο οποίος έχει έναρξη ισχύος από την επομένη της δημοσίευσής του την 28.2.2014 στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, καταργήθηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3821/1985 του Συμβουλίου σχετικά με τον ψηφιακό ταχογράφο στον τομέα των οδικών μεταφορών και εισήχθη ο ευφυής ταχογράφος οχημάτων (smart tachograph) ή ταχογράφος δεύτερης γενιάς, με τεχνικές προδιαγραφές (άλλως “λεπτομερείς διατάξεις”) οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 165/2014, θα ορίζονταν με βάση σχετικό προς έκδοση Εκτελεστικό Κανονισμό. Οι τεχνολογικές δυνατότητες του ευφυούς ταχογράφου οχημάτων περιγράφονται, καταρχήν, κατά τα άρθρα 8, 9 και 10 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 165/2014 και αφορούν ενδεικτικά: α) στην καταγραφή της θέσης του οχήματος σε ορισμένα σημεία κατά τον ημερήσιο χρόνο εργασίας (πχ. μέσω σύνδεσης με υπηρεσία εντοπισμού βασιζόμενη σε δορυφορικό σύστημα πλοήγησης – GPS), β) στον έγκαιρο τηλεεντοπισμό ενδεχόμενης παραποίησης ή κατάχρησης του ταχογράφου του οχήματος και γ) στη διεπαφή του ταχογράφου του οχήματος με ευφυή συστήματα μεταφορών.

- Με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 799/2016, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην ΕΕΕΕ την 26.5.2016 και τέθηκε σε ισχύ είκοσι ημέρες μετά, ήτοι την 15.6.2016, καθορίστηκαν οι - κατά το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 165/2014 - λεπτομερείς διατάξεις (τεχνικές προδιαγραφές) των ευφύων ταχογράφων οχημάτων, καθώς και των τεσσάρων ειδών καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων (κάρτα οδηγού, κάρτα εταιρείας, κάρτα συνεργείου και κάρτα ελέγχου), οι οποίες επιτρέπουν τις διαφορετικές λειτουργίες του συγκεκριμένου τύπου ταχογράφου οχημάτων. Η ημερομηνία εφαρμογής των διατάξεων του ανωτέρω Εκτελεστικού Κανονισμού καθορίστηκε σε 36 μήνες μετά την ανωτέρω έναρξη ισχύος των λεπτομερών διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 165/2014, ήτοι 15.6.2019, από την οποία και μετά τα κράτη μέλη της ΕΕ “εκδίδουν μόνο κάρτες ταχογράφου δεύτερης γενιάς”, ήτοι κάρτες ευφυούς ταχογράφου.

Εν προκειμένω, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υποβληθέν σχέδιο απόφασης της αιτούσας: “σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 3821/85, ο οποίος τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) 2135/98, τον Κανονισμό (ΕΚ) 1360/2002, όπως ισχύει (επίσης γνωστό σαν Τεχνικό Παράρτημα 1B), τα φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και τα επιβατικά άνω των 9 θέσεων που τέθηκαν σε κυκλοφορία στην Ε.Ε. από την 1η Μαΐου 2006, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με Ψηφιακό Ταχογράφο (ΨΤ). Τα προαναφερόμενα είδη οχημάτων που τίθενται σε κυκλοφορία στην Ε.Ε. από την 15η Ιουνίου 2019 πρέπει να είναι εξοπλισμένα με Ευφυή Ταχογράφο (ΕΤ), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 με τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει. Ο ΕΤ καταγράφει το σύνολο των

---

³ Πρόκειται για το είδος ταχογράφου οχημάτων που καθορίζεται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 3821/1985 του Συμβουλίου.

δραστηριοτήτων του οδηγού, όπως τις ώρες εργασίας του, καθώς και τις υπερβάσεις ταχύτητας, με τρόπο που εγγυάται την προστασία των δεδομένων. Ο στόχος είναι μέσω του ET να διευκολυνθεί ο έλεγχος των οδηγών για την τήρηση του ωραρίου εργασίας τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συναφώς, στο με αρ. πρωτ. 43204/3676/30.5.2019 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2985/31.5.2019) εξεταζόμενο αίτημα προβάλλονται τα εξής:

"[...] Τα προαναφερόμενα είδη οχημάτων [εννοείται τα φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και τα επιβατικά άνω των εννέα (9) θέσεων] που τίθενται σε κυκλοφορία στην Ε.Ε. από την 15η Ιουνίου 2019 πρέπει να είναι εξοπλισμένα με Ευφυή Ταχογράφο (ET), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και με τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει. Ο ET καταγράφει το σύνολο των δραστηριοτήτων του οδηγού, όπως τις ώρες εργασίας του, καθώς και τις υπερβάσεις ταχύτητας, με τρόπο που εγγυάται την προστασία των δεδομένων. Ο στόχος είναι μέσω του ET να διευκολυνθεί ο έλεγχος των οδηγών για την τήρηση του ωραρίου εργασίας τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. [...]

Η λειτουργία του Ευφυούς Ταχογράφου (ET) βασίζεται σε τέσσερα (4) είδη έξυπνων καρτών (smart cards) που επιτρέπουν διαφορετικές λειτουργίες:

- Κάρτα οδηγού: Κάθε οδηγός οχήματος που είναι εξοπλισμένο με ΨΤ/ET, υποχρεούται να κατέχει μια κάρτα οδηγού που θα την εισάγει στον ΨΤ/ET του οχήματος, για όλη την διάρκεια της εργασίας του. Οι δραστηριότητες του οδηγού καταγράφονται τόσο στην κάρτα του, όσο και στη συσκευή του ΨΤ/ET.

- Κάρτα εταιρίας: Η κάρτα εταιρίας δίνει στον ιδιοκτήτη οχημάτων εξοπλισμένων με ΨΤ/ET πρόσβαση σε πληροφορίες που έχουν καταγραφεί από τον ΨΤ/ET.

- Κάρτα συνεργείου: Η κάρτα συνεργείου επιτρέπει στον τεχνικό του συνεργείου την τροποποίηση παραμέτρων του ΨΤ/ET. Για μεγαλύτερη ασφάλεια συνοδεύεται από έναν κωδικό PIN.

- Κάρτα ελέγχου: Η κάρτα ελέγχου δίνει στα σώματα ελέγχου πρόσβαση σε δεδομένα που έχει καταγράψει ο ΨΤ/ET.

"[...] Η έκδοση καρτών αποτελεί το κλειδί για την λειτουργία του συστήματος του ψηφιακού / ευφυούς ταχογράφου. Η διαδικασία της έκδοσης καρτών εγγυάται την ασφάλεια του όλου συστήματος. Για τον λόγο αυτό κάθε κάρτα περιέχει ψηφιακό πιστοποιητικό αναγνώρισης από τις συσκευές του ΨΤ/ET. Από την 15η Ιουνίου 2019, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και με τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 όπως ισχύει, δεν θα εκδίδονται πλέον κάρτες ΨΤ και τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να εκδίδουν μόνο κάρτες ET. [...]"

Περαιτέρω, στο ίδιο ως άνω εξεταζόμενο αίτημα, η αιτούσα ισχυρίζεται τα εξής:

"Αδυναμία έκδοσης καρτών ET [Ευφυούς Ταχογράφου], εκτός των πιθανών κυρώσεων που ενδεχομένως επιβληθούν στη χώρα, θα έχει και άλλες δυσμενέστερες συνέπειες, και συγκεκριμένα: - επαγγελματίες οδηγοί που θα χρειαστούν ανανέωση της κάρτας τους, λόγω λήξης της προηγούμενης, θα υποστούν απώλεια εργασίας ή ημερομίσθιων, με αποτέλεσμα τις εντονότερες αντιδράσεις τους, καθώς δεν υπάρχει εναλλακτική λύση (δηλαδή άλλη CIA) για την έκδοση καρτών ET σε πολίτες με μόνιμη κατοικία την Ελλάδα. - καινούρια φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και τα επιβατικά άνω των 9 θέσεων που έχουν ήδη εισαχθεί ή θα εισαχθούν και φέρουν εκ κατασκευής ET, δεν μπορούν να ενεργοποιηθούν καθώς για αυτό απαιτείται κάρτα συνεργείου, με αποτέλεσμα να αναγκάζονται να παραμένουν στις αντιπροσωπείες των εισαγωγέων. Η έκδοση καρτών ευφυούς ταχογράφου είναι μία ιδιαίτερα εξειδικευμένη υπηρεσία και η (ε) σχετική προσφορά [εννοείται η από 22.5.2019 προσφορά της εταιρείας Polish Security Printing Works SA, η οποία αποτελεί την Card Issuing Authority (Αρχή έκδοσης καρτών ταχογράφου οχημάτων) της Πολωνίας] είναι η μόνη λύση για συμμόρφωση με την προθεσμία της 15ης Ιουνίου 2019 που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 165/2014."

Κατά συνέπεια, όπως βεβαιώνει κατά τα ανωτέρω η αιτούσα, και με δεδομένα αφενός την από 15.6.2019 υποχρέωση της χώρας μας για την έκδοση καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων και μόνον (σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 και τον αντίστοιχο Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799), αφετέρου ότι το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών να αποτελεί τη μοναδική ορισμένη αρχή για την έκδοση τέτοιου τύπου καρτών στη χώρα μας, καθώς επίσης και το ότι ο από 5.3.2019 προκηρυχθείς, και από 11.4.2019 διενεργηθείς, ανοικτός (άνω των ορίων) ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την παροχή για 24 μήνες των υπηρεσιών παραγωγής τέτοιου τύπου καρτών δεν έχει ακόμα

αναδείξει ανάδοχο, διαφαίνεται ότι υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη για την υλοποίηση της εξεταζόμενης δημόσιας σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου έτοιμων προς χρήση κατά το χρονικό διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης του εξεταζομένου αιτήματος και έως η αιτούσα καταστεί σε θέση να εκδίδει κάρτες ευφυούς ταχογράφου με βάση τη σύμβαση που αναμένεται να ανατεθεί δυνάμει του ανωτέρω διαγωνισμού.

Τούτο δε προκειμένου να αποφευχθούν κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα οι επικαλούμενες από την αιτούσα βλαβερές συνέπειες στην αγορά, όπως πχ. το ότι οι επαγγελματίες οδηγοί χρειάζονται ανανέωση της κάρτας τους λόγω λήξης της προηγούμενης και εάν δεν την προμηθευτούν θα υποστούν απώλεια εργασίας ή ημερομισθίων, καθώς και το ότι καινούργια φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και επιβατικά άνω των 9 θέσεων που έχουν ήδη εισαχθεί ή θα εισαχθούν στη χώρα μας από 15.6.2019 και μετά και φέρουν εκ κατασκευής ευφυείς ταχογράφους δεν θα μπορούν να ενεργοποιηθούν καθότι για αυτό απαιτείται κάρτα συνεργείου, με αποτέλεσμα τα οχήματα αυτά να αναγκάζονται να παραμένουν στις αντιπροσωπείες των εισαγωγέων.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Το υποβληθέν αίτημα προσφυγής στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης θεμελιώνεται τόσο στην επικαλούμενη από την αιτούσα απρόβλεπτη περίπτωση της *“έκδοσης της προκήρυξης 3Κ/2018 του Α.Σ.Ε.Π. για πρόσληψη στους Δήμους υπαλλήλων ειδικότητας Δ.Ε οδηγών με απαραίτητο πρόσθετο προσόν την κάρτα ψηφιακού ταχογράφου οδηγού (κωδ. 059)”*, βάσει της οποίας *“όσοι ενδιαφέρονταν να συμμετέχουν στον εν λόγω διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. έπρεπε να διαθέτουν κάρτα ψηφιακού ταχογράφου”*, όσο και στην άρνηση του υπεργολάβου του Αναδόχου, που έχει αναλάβει το ρόλο του Card Personalization, να συνεχίσει να παράγει και να προσωποποιεί κάρτες ευφυούς ταχογράφου όπως επικαλείται η αιτούσα.

Πράγματι, την 2.2.2018 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (τεύχος Α.Σ.Ε.Π. υπ’ αριθμ. 4) η υπ’ αριθμ. 3Κ/2018 προκήρυξη του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) με τον τίτλο *“Προκήρυξη πλήρωσης με σειρά προτεραιότητας οκτώ χιλιάδων εκατόν εξήντα έξι (8.166) θέσεων τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης σε ΟΤΑ α’ βαθμού, Συνδέσμους και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτών καθώς και σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου των ΟΤΑ (Υπουργείο Εσωτερικών)”*.

Στη συγκεκριμένη προκήρυξη επιλογής προσωπικού, στην οποία η προθεσμία υποβολής των ηλεκτρονικών αιτήσεων συμμετοχής, όσον αφορά στην κατηγορία υποψηφίων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ορίστηκε από 20.2.2018 – 7.3.2018 κατά τη σελ. 323 της ανωτέρω προκήρυξης, καθορίζεται ότι η κατοχή της *“κάρτας ψηφιακού ταχογράφου οδηγού (κωδ. 059)”* περιλαμβάνεται μεταξύ των απαραίτητων πρόσθετων προσόντων των συμμετεχόντων στη διαδικασία επιλογής προσωπικού για ορισμένους από τους ζητούμενους κλάδους – ειδικότητες και δη για ορισμένους εκ των κλάδων – ειδικοτήτων ΔΕ Οδηγών, ΔΕ Οδηγών (απορριματοφόρων) και ΔΕ Οδηγών αυτοκινήτων (βλ. σελ. 130 επ. και 316 της ανωτέρω προκήρυξης).

Συναφώς σημειώνεται ότι η αιτούσα επικαλείται την ανωτέρω απρόβλεπτη περίπτωση, η οποία, καταρχήν, δεν ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης της, προκειμένου να αιτιολογήσει την πρόωρη (προ του τέλους τρέχοντος έτους) εξάντληση του οικονομικού αντικειμένου της από 22.7.2016 σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών παραγωγής καρτών ψηφιακού ταχογράφου καρτών για 4+1 έτη από την υπογραφή της, γεγονός που η αιτούσα το συνδέει με την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη για την παροχή των υπηρεσιών παραγωγής των 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου, σύμφωνα με τα κατωτέρω αναφερόμενα στην παρούσα.

Επιπροσθέτως σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 30-10-2018 με εκπροσώπους του Αναδόχου, ο υπεργολάβος που έχει αναλάβει το ρόλο του Card Personalization δήλωσε ότι δεν ενδιαφέρεται να συνεχίσει να παράγει και να προσωποποιεί κάρτες ευφυούς ταχογράφου κι έτσι ο Ανάδοχος αναγκάστηκε να εξετάσει αιφνιδίως εναλλακτικές λύσεις.

Συνεπώς, δέον όπως εξετασθεί, σύμφωνα με την κατωτέρω υπό στοιχείο (iii) προϋπόθεση, το εάν η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη οφείλεται στις συγκεκριμένες επικαλούμενες από την αιτούσα απρόβλεπτες περιστάσεις

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της επικαλούμενης απρόβλεπτης περίπτωσης και της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης

Για τη συνδρομή της επικαλούμενης από την αιτούσα διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, θα πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη, την οποία επικαλείται η αναθέτουσα αρχή, να οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια.

Υπό την έννοια αυτή, η επικαλούμενη από την αναθέτουσα αρχή απρόβλεπτη περίπτωση θα πρέπει να συνεχεται άμεσα με την αδυναμία τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών, όπως πχ. των προθεσμιών που προβλέπονται για της διενέργεια της επισπευσμένης ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας κατά τις προπαρατεθεισες διατάξεις των άρθρων 27 παρ. 3 και 28 παρ. 7 του ν. 4412/2016, ζήτημα στο οποίο περιλαμβάνεται και η χρονική συνοχή, με την έννοια της εντός ευλόγου (σε σχέση με το επικαλούμενο απρόβλεπτο γεγονός) χρόνου προσφυγής της αιτούσας αναθέτουσας αρχής στη σκοπούμενη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (πρβλ. υπ' αριθμ. Δ107, Δ127/2018 γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι το επικαλούμενο απρόβλεπτο γεγονός της έκδοσης της ανωτέρω 3Κ/2.2.2018 προκήρυξης του Α.Σ.Ε.Π. είχε ως συνέπεια την "πέρα της αναμενόμενης αύξησης της ζήτησης για κάρτες ψηφιακού ταχογράφου" στο πλαίσιο της εκτέλεσης της από 22.7.2016 σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών παραγωγής καρτών ψηφιακού ταχογράφου για 4+1 έτη από την υπογραφή της ή έως την εξάντληση του οικονομικού της αντικειμένου.

Συνεπεία δε της ανωτέρω αύξησης της ζήτησης καρτών ψηφιακού ταχογράφου στο πλαίσιο της από 22.7.2016 σύμβασης, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι "κατά την εξάμηνη περίοδο από 1-2-2018 έως 31-7-2018 παράχθηκε σχεδόν διπλάσια ζήτηση καρτών σε σχέση με όλες τις άλλες περιόδους από το 2013 και μετά.". Πράγματι, όπως προκύπτει από τον υποβληθέντα πίνακα στοιχείων υπό σελ. 3 της παρούσας, κατά την ανωτέρω εξάμηνη περίοδο παράχθηκαν (στο πλαίσιο της ανωτέρω σύμβασης) 11.749 κάρτες ψηφιακού ταχογράφου, έναντι των 5.792 όμοιων καρτών που παράχθηκαν κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα στο πλαίσιο της "προηγούμενης από αυτήν σύμβασης του 2013 με ΑΔΑ: ΒΛΩΧ1-8Κ9".

Συναφώς, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι "αν δεν υπήρχε η προαναφερόμενη απρόβλεπτη αύξηση, η από 22-7-2016 σύμβαση, η οποία ολοκληρώθηκε στις 7-6-2019 λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού [...], υπολογίζεται ότι θα κάλυπτε τις ανάγκες του Υπουργείου έως τα τέλη 2019. Ως εκ τούτου δεν θα υπήρχε αδυναμία έκδοσης καρτών (ευφυούς πλέον) ταχογράφου έως την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει από την από 5-3-2019 διακήρυξη", η δε κατά τα ανωτέρω "απρόβλεπτη αύξηση της ζήτησης μείωσε την εκτιμώμενη διάρκεια της [από 22.7.2016] σύμβασης κατά περίπου 6 μήνες".

Συναφώς επισημαίνεται ότι η από 22.7.2016 σύμβαση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την παροχή υπηρεσιών παραγωγής καρτών ψηφιακού ταχογράφου, η διάρκεια της οποίας ήταν "τέσσερα (4) έτη από την υπογραφή της παρούσας, εκτός εάν ο προϋπολογισμός του έργου εξαντληθεί νωρίτερα, με μονομερές δικαίωμα του ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ. επέκτασης για ένα (1) ακόμη έτος, εντός όμως του προϋπολογισμού του έργου", περιελάμβανε ρήτρα μετάβασης στην παραγωγή των (νεότερης τεχνολογίας) καρτών ευφυούς ταχογράφου δυνάμει του επικαλούμενου από την αιτούσα συμβατικού όρου του άρθρου 1^{ου} της υπογραφείσας σύμβασης, ο οποίος έχει ως εξής: "Στην περίπτωση που, κατά τη διάρκεια της Σύμβασης, η κάρτα που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Σύμβασης διαφοροποιηθεί ή τροποποιηθεί ως προς τα χαρακτηριστικά που επηρεάζουν ή σχετίζονται με την έγκριση τύπου της εν λόγω κάρτας, είτε αυτά διαφοροποιηθούν ή τροποποιηθούν λόγω εισαγωγής νεότερης τεχνολογίας, είτε λόγω αλλαγής της νομοθεσίας είτε για οποιοδήποτε άλλο λόγο, ο Ανάδοχος, με δικά του έξοδα και διευθετήσεις, θα φροντίσει ώστε να εξασφαλιστεί πιστοποιητικό έγκρισης για

τον νέο τύπο καρτών που θα χρησιμοποιείται. Η έγκριση τύπου πρέπει να εξασφαλίζεται πριν η νέα κάρτα αντικαταστήσει την παλαιότερη”.

Σημειωτέον ότι οι κάρτες ψηφιακού ταχογράφου οχημάτων δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενεργοποίηση ενός ευφυούς ταχογράφου, συνεπώς τα δύο ανωτέρω είδη καρτών πρέπει να θεωρηθούν ως διαφορετικά.

Συνεπώς, η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη φαίνεται να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με το επικαλούμενο απρόβλεπτο γεγονός της έκδοσης της 3Κ/2.2.2018 προκήρυξης του Α.Σ.Ε.Π. και την αδυναμία του υπεργολάβου της Αναδόχου να παράγει κάρτες ευφυούς ταχογράφου όπως όριζε η σύμβαση.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Όπως προκύπτει από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, η επικαλούμενη από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή κατεπείγουσα ανάγκη συνδέεται άμεσα με την “αδυναμία έκδοσης καρτών (ευφυούς πλέον) ταχογράφου έως την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει από την από 5-3-2019 διακήρυξη”, γεγονός που με τη σειρά του προέκυψε λόγω του ότι ο προκηρυχθείς από την αιτούσα την 5.3.2019 και διενεργηθείς την 11.4.2019 ανοικτός (άνω των ορίων) ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την παροχή των υπηρεσιών παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου (εκτιμώμενης αξίας 1.000.000€ χωρίς ΦΠΑ για προβλεπόμενη χρονική διάρκεια σύμβασης 24 μηνών από την υπογραφή της) δεν έχει ακόμα αναδείξει ανάδοχο και συγκεκριμένα ανάδοχο ο οποίος να μπορεί - από 15.6.2019 και μετά - να καλύψει τις σχετικές ανάγκες της αιτούσας όσον αφορά στην παραγωγή τέτοιου τύπου καρτών έτοιμων προς χρήση, γεγονός όμως το οποίο φαίνεται ότι ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης της αιτούσας. Πιο συγκεκριμένα:

Όπως βεβαιώνει η αιτούσα στο με α.π. 48963/4324/19.6.2019 συμπληρωματικό της έγγραφο, “η σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών (εννοείται για τον ανωτέρω διαγωνισμό παροχής των υπηρεσιών παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου) ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2018, μόλις έγινε αντιληπτή η απρόβλεπτη αύξηση της ζήτησης καρτών ταχογράφου” .

Με το αρ. πρωτ. οικ.7769/07-08-2018 έγγραφο της Υπηρεσίας Υποστήριξης πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Συστημάτων στάλθηκαν στη Διεύθυνση Προμηθειών και Λειτουργικής Μέριμνας οι Τεχνικές Προδιαγραφές για το έργο «Υπηρεσία παραγωγής καρτών Ψηφιακού Ταχογράφου».

Με το από 03-10-2018 ηλεκτρονικό μήνυμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενημέρωσε Υπηρεσίες του Υπουργείου για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 165/2014 που αφορούν στον ευφυή ταχογράφο και με το οποίο ζήτησε να της αποσταλούν πληροφορίες για τα μέτρα αυτά.

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 30-10-2018 με εκπροσώπους του Αναδόχου, ο υπεργολάβος που έχει αναλάβει το ρόλο του Card Personalization δήλωσε ότι δεν ενδιαφέρεται να συνεχίσει να παράγει και να προσωποποιεί κάρτες ευφυούς ταχογράφου κι έτσι ο Ανάδοχος αναγκάστηκε να εξετάσει αιφνιδίως εναλλακτικές λύσεις, η Υπηρεσία να διαμορφώσει τις τεχνικές προδιαγραφές από ψηφιακού σε ευφυούς ταχογράφου και να προχωρήσει στην προκήρυξη του διαγωνισμού για την επιλογή Αναδόχου για την παροχή υπηρεσίας παραγωγής καρτών ευφυούς ταχογράφου, μέσω ανοιχτής ηλεκτρονικής διαγωνιστικής διαδικασίας.

(v) Ως προς την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Καταρχήν επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής κάλυψης των επικαλούμενων κατεπείγουσων αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (βλ. απόφαση 56/2015 της Αρχής), ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης

της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Επομένως το κατ' επίκληση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μετά την παρέλευση της περιόδου προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. απόφαση Δ127/2018 της Αρχής).

Εν προκειμένω, πρέπει να ληφθεί υπόψη το ότι, σύμφωνα με το με α.π. 43204/3676/30.5.2019 αρχικώς υποβληθέν αίτημα, η παροχή των υπηρεσιών παραγωγής των 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων έτοιμων προς χρήση έχει σκοπό να καλύψει τις εκτιμώμενες ανάγκες της αιτούσας αναθέτουσας αρχής κατά το χρονικό διάστημα των 3,5 μηνών από 15.6.2019 – 30.9.2019.

Πλην όμως, στο με α.π. 48963/4324/19.6.2019 συμπληρωματικό της έγγραφο η αιτούσα διευκρινίζει ότι: *“Η προβλεπόμενη διάρκεια της αιτούμενης σύμβασης, η οποία θα έχει διάρκεια τρεις (3) μήνες από την υπογραφή της ή μέχρι την εξάντληση 6.000 καρτών είναι στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, δεδομένου του χρόνου που προβλέπεται από την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει από την από 5-3-2019 διακήρυξη για την έναρξη παραγωγής καρτών. Σε κάθε περίπτωση, η αιτούμενη σύμβαση αποτελεί η προσωρινή λύση θα πρέπει να περιοριστεί αυστηρώς στο χρονικό διάστημα που το Υπουργείο δεν είναι τεχνικά έτοιμο να εκδίδει κάρτες.”*

Φαίνεται δε ότι κατά την εκτίμηση των αναγκών της για το επίμαχο διάστημα, κατά το οποίο εκτιμάται ότι δεν θα είναι σε θέση να εκδίδει κάρτες με βάση τη σύμβαση που αναμένεται να ανατεθεί βάσει του διενεργηθέντος την 11.4.2019 ανοικτού (άνω των ορίων) διαγωνισμού, η αιτούσα καθορίζει τις ανάγκες της σε 6.000 κάρτες ευφυούς ταχογράφου κυρίως λόγω της συσσωρευμένης ζήτησης των τελευταίων μηνών και λόγω αδυναμίας έκδοσης καρτών κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει:

Την αποδοχή του εξεταζόμενου αιτήματος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και την παροχή της σύμφωνης γνώμης της, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την προσφυγή του σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης σύμβασης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ του ν. 4412/2016 (Α' 147), προκειμένου για την ανάθεση της κατά τα ανωτέρω δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών παραγωγής 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων (smart tachograph cards), σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αναφέρονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/799 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 165/2014, εκτιμώμενης αξίας 93.762€ χωρίς ΦΠΑ και χρονικής διάρκειας σύμβασης από την υπογραφή της έως και τέσσερις (4) μήνες και έως 6.000 καρτών ευφυούς ταχογράφου οχημάτων, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2019

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης